

ÁRSSKÝRSLA

2013

Efnisyfirlit

EFNISYFIRLIT.....	3
ÁVARP STJÓRNARFORMANNS.....	4
STJÓRN OG STARFSFÓLK.....	5
IÐGJÖLD.....	6
LÍFEYRIR.....	9
REKSTUR SJÓÐSINS.....	10
LÁN TIL SJÓDFÉLAGA.....	11
ÁHÆTTUSTEFNA OG ÁHÆTTUSTÝRING.....	11
ÞRÓUN FJÁRMÁLAMARKADA.....	17
VERÐBRÉFAEIGN.....	22
ÁVÖXTUN.....	23
TRYGGINGAFRÆÐILEG STADA.....	24
FJÁRFESTINGARSTEFNA.....	25
SÉREIGNARDEILD.....	26
ÁRSREIKNINGUR 2013.....	30

Ávarp Stjórnarformanns

Rekstur Festu lífeyrissjóðs gekk vel á árinu 2013. Á það bæði við um ávöxtun eigna sjóðsins sem og kostnað við rekstur hans. Ávöxtun sjóðsins er nú annað árið í röð vel umfram þær forsendur sem liggja til grundvallar vexti skuldbindinga. Innlend hlutabréf skiluðu mestri raunávöxtun, en flestir aðrir eignaflokkar skiluð einnig jákvæðri raunávöxtun. Tryggingafræðileg staða sjóðsins batnar umtalsvert á milli ára.

Nafnávöxtun samtryggingardeildar á árinu 2013 var jákvæð um 9,5%, en að teknu tilliti til verðbólgu var raunávöxtun jákvæð um 5,7%. Nafnávöxtun séreignardeildar var 9,7% sem jafngildir 5,9% raunávöxtun.

Hrein eign sjóðsins til greiðslu lífeyris var í lok árs 2013 tæpir 89,4 milljarðar króna og jukust eignir sjóðsins um rúmlega 9,8 milljarða króna eða um 9,1%.

Iðgjöld síðasta árs námu tæplega 4,5 milljarði króna og jukust um 10,0% frá fyrra ári. Til sjóðsins greiddu samtals 14.828 sjóðfélagar hjá 1.933 launagreiðendum.

Á árinu 2013 fengu 6.689 lífeyrisþegar greiddan lífeyri hjá sjóðnum og fjölgaði þeim um 371 frá fyrra ári eða 5,9%. Fjölgun varð meðal ellilífeyrisþega og örorkulífeyrisþega en makalífeyrisþegum og barnalífeyrisþegum fækkaði lítillega frá fyrra ári.

Lífeyrisgreiðslur ársins 2013 voru tæplega 2,5 milljarðar króna og hækkuðu þær um 10,2% frá fyrra ári. Skýrist það aðallega af hækkingu greiðslum til ellilífeyrisþega og örorkulífeyrisþega auk þess sem lífeyrisgreiðslur eru verðtryggðar.

Rekstrar- og fjárfestingarkostnaður sjóðsins sem hlutfall af eignum lækkar á milli ára. Það sýnir að fyllsta hagræðis er gætt í rekstri sjóðsins, en kröfur til lífeyrissjóða um innra eftirlit og áhættustýringu hafa aukist mjög á undanförunum árum og er nokkur kostnaðaraukning samfara því.

Tryggingafræðileg staða sjóðsins sem reiknuð er miðað við árslok 2013, var neikvæð um 3,8%. Staðan var neikvæð um 7,0% árið á undan og hefur því batnað talsvert á milli ára.

Áfram var unnið að því að efla áhættustýringu, bæta innri verkferla og skjölun innra eftirlits á árinu. Einnig var unnið að áhættumati upplýsingakerfa og tekin í notkun vefgátt sem gerir stjórn sjóðsins kleyft að halda pappírslausa fundi. Af því hlýst mikið hagræði, auk þess sem þetta fyrirkomulag auðveldar fjarfundu sem er mikilvægt fyrir landfræðilega dreifða stjórn. Í vinnslu er móttun hluthafastefnu, en aukið eignarhald lífeyrissjóða í innlendum félögum kallar á virkari aðkomu þeirra að vali á stjórnarmönnum félaga.

Stjórnin var eins og ávallt áður samhent í sínum störfum. Formlegir fundir stjórnar á starfstímanum voru 15 en auk þess hafa stjórnarmenn og framkvæmdastjóri reglulegt samband á milli formlegra funda.

Endurskoðunarnefnd sjóðsins starfar í samræmi við lög um ársreikninga. Formlegir fundir nefndarinnar á starfstímanum voru 7. Hlutverk og tilgangur nefndarinnar er að leitast við að tryggja áreiðanleika ársreikninga og annarra fjármálaupplýsinga ásamt því að kanna óhæði endurskoðenda sjóðsins.

Afkoma sjóðsins var góð á árinu og er sjóðurinn nú á góðri leið með að ná aftur jöfnuði á milli eigna og skuldbindinga.

Fyrir hönd stjórnar sjóðsins flyt ég starfsmönnum hans og sjóðfélögum þakkir fyrir ánægjulegt samstarf og samskipti á liðnu starfsári.

Guðmundur Smári Guðmundsson
stjórnarformaður

Stjórn og starfsfólk

Stjórn sjóðsins er skipuð 6 mönnum. Þrír eru kosnir af fulltrúum sjóðfélaga á ársfundi og þrír af stjórn Samtaka atvinnulífsins (SA). Stjórnin ber ábyrgð á starfsemi sjóðsins samkvæmt ákvæðum samþykktu hans. Stjórnin fjallar m.a. um breytingar á samþykktum sjóðsins, mótar fjárfestingarstefnu, setur útlánareglur o.fl. Stjórnarmenn Festu lífeyrissjóðs starfsárið 2013 – 2014 voru:

Nafn:	Starfssvið:
Guðm. Smári Guðmundsson	Formaður
Björg Bjarnadóttir	Meðstjórnandi
Garðar K. Vilhjálmsson	Meðstjórnandi
Guðrún Hafsteinsdóttir	Meðstjórnandi
Halldóra Sigr. Sveinsdóttir	Meðstjórnandi
Ólafur Sævar Magnússon	Varaformaður

Sjóðurinn er með skrifstofu á þremur stöðum. Aðalskrifstofa sjóðsins er í Reykjanesbæ þar sem vinna sjö starfsmenn, en auk þess eru tveir starfandi á Akranesi og tveir á Selfossi. Hjá sjóðnum starfa því alls 11 starfsmenn í 10 stöðugildum. Starfsmenn Festu lífeyrissjóðs eru:

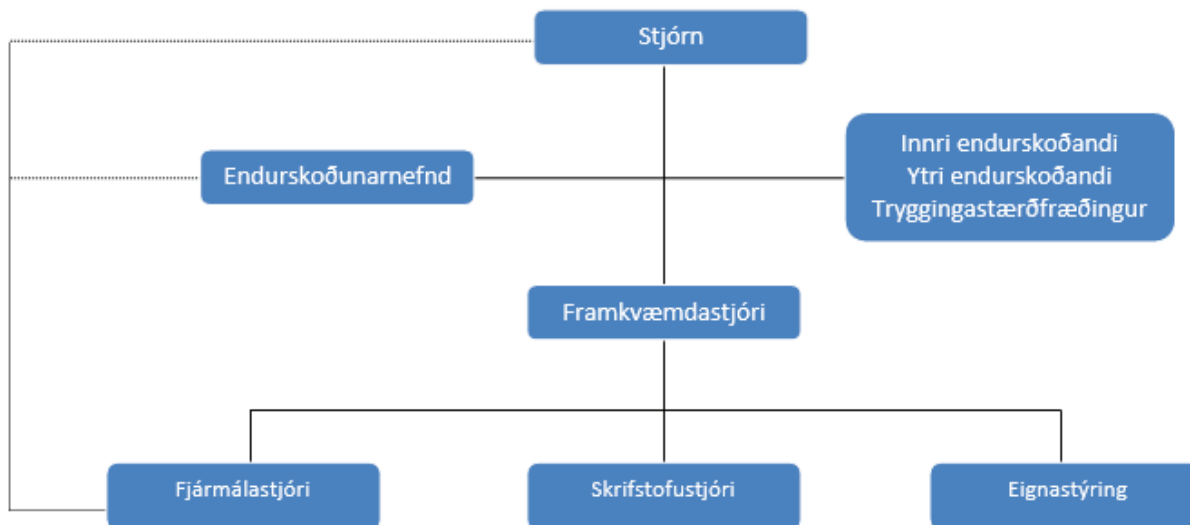
Reykjanesbær	Starfssvið
Gylfi Jónasson	Frákvæmdastjóri
Árni Hinrik Hjartarson	Fjármálastjóri
Guðleif Bergsdóttir	Alm. afgreiðsla / iðgjöld
Guðrún Aðalsteinsdóttir	Alm. afgreiðsla / iðgjöld
Sigfús Rúnar Eysteinnsson	Skrifstofustjóri
Sigurlín Högnadóttir	Lífeyrismál / bókhald
Þórarinn Gunnar Reynisson	Deildarstjóri innheimtu
Selfoss	
Fjóla Dögg Þorvaldsdóttir	Alm. afgreiðsla / iðgjöld
Sigurlín Guðný Ingvarsdóttir	Lífeyrismál / bókhald
Akranes	
Guðrún Lára Ottesen	Alm. afgreiðsla / iðgjöld
Ingibjörg Björnsdóttir	Lífeyrismál / bókhald

Endurskoðunarnefnd, sem er undirnefnd stjórnar sjóðsins, er skipuð einum utanaðkomandi aðila sem er sérfræðingur á sviði reikningshalds og tveimur stjórnarmönnum. Eftirfarandi aðilar eru í nefndinni starfsárið 2013-2014:

Nafn:	Starfssvið:
Anna Skúladóttir	Formaður
Garðar K. Vilhjálmsson	Nefndarmaður
Ólafur Sævar Magnússon	Nefndarmaður

Ytri endurskoðandi sjóðsins er Ernst & Young ehf. Innri endurskoðandi er PricewaterhouseCoopers ehf. og Vigfús Ásgeirsson hjá Talnakönnun hf. er tryggingastærðfræðingur sjóðsins.

Skipurit

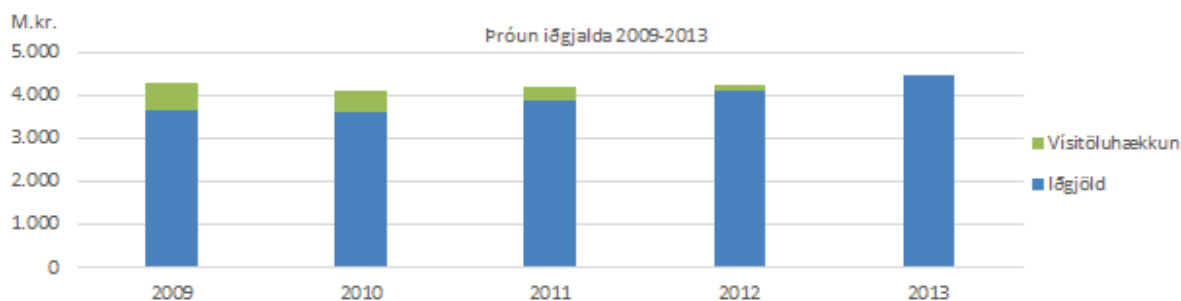

Fjármálastjóri er jafnframt yfirmaður áhættustýringar og sem slíkur hefur hann beinan aðgang að endurskoðunarnefnd og stjórn sjóðsins varðandi framgang hennar.

Sjóðurinn er eignaraðili að Jöklum - Verðbréfum hf, sem er í eigu þriggja lífeyrissjóða og sinnir félagið eingöngu þjónustu við eigendur sína. Jöklar sinna eignastýringu á hluta af eignasafni sjóðsins ásamt því að veita ráðgjöf við fjárfestingar.

Iðgjöld

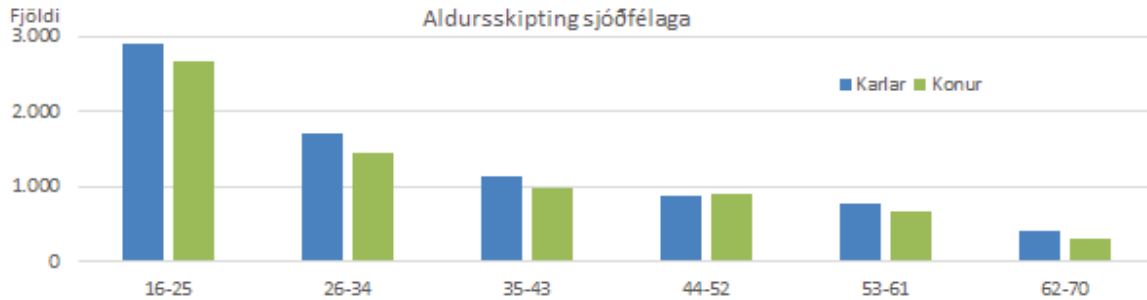
Launþegar á aldrinum 16 til 70 ára greiða 4% iðgjald af heildarlaunum sínum til lífeyrissjóðsins en launagreiðendur greiða 8% mótframlag, samtals 12% launa. Nokkur dæmi eru um að kjarasamningar þeirra stéttarféлага sem aðild eiga að sjóðnum kveði á um hærra framlag eða allt að 15,5%. Þegar sjóðfélagi nær 70 ára aldri hættir hann að greiða iðgjald, enda aflar hann sér ekki frekari lífeyrisréttinda eftir þann tíma. Á meðfylgjandi mynd má sjá þróun iðgjalda sl. 5 ár, annars vegar á verðlagi hvers árs og hins vegar á verðlagi í árslok 2013.

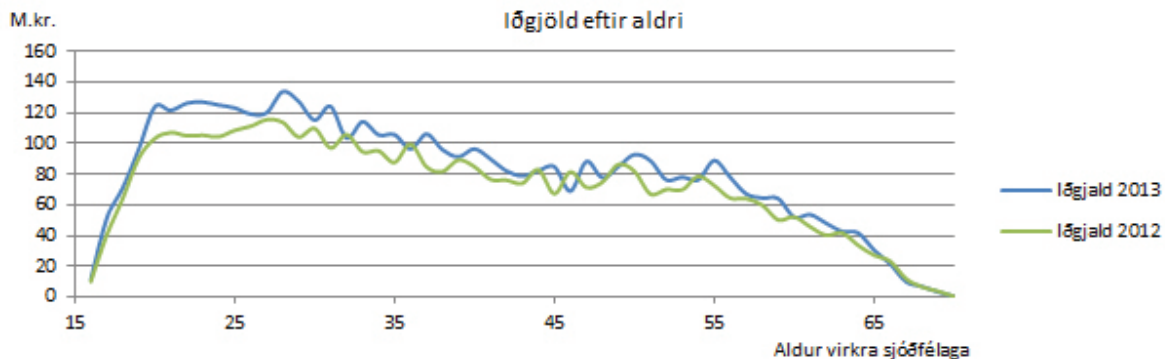
Á árinu 2013 námu iðgjaldagreiðslur til sjóðsins um 4.477 milljónum króna samanborið við um 4.076 milljónir króna árið á undan. Um er að ræða 9,8% hækkun milli ára.

Aldursskipting sjóðfélaga

Meðalaldur sjóðfélaga Festu lífeyrissjóðs er lágur sé litið til aldursskiptingar. Tæplega 38% sjóðfélaga með lífeyrisréttindi eru yngri en 25 ára og tæplega 59% sjóðfélaga með réttindi eru yngri en 34 ára.

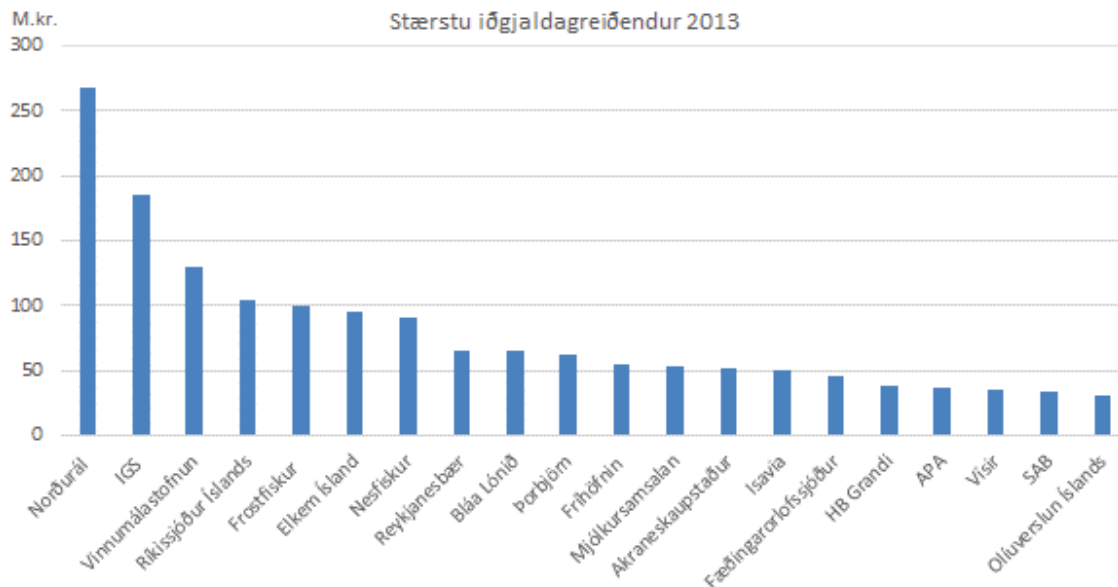
Með auknu atvinnuleysi í kjölfar bankahrunsins árið 2008, dró nokkuð úr iðgjaldagreiðslum yngri sjóðfélaga, enda varð atvinnuleysi heldur meira meðal þeirra. Þessi þróun hefur snúist við undanfarin ár, en hlutfall iðgjalda yngri sjóðfélaga hefur vaxið jafnt og þétt frá árinu 2011. Þessi þróun er jákvæð í tryggingafræðilegu tilliti, þar sem réttindaávinnsla yngri sjóðfélaga er aldursháð á meðan eldri sjóðfélagar hafa flestir áunnið sér rétt til jafnrar réttindaávinnslu. Framtíðarskuldbinding sjóðsins nær því meira jafnvægi við þessar aðstæður. Á mótí kemur að auknar lífslíkur hafa neikvæð áhrif á framtíðarskuldbindingu sjóðsins.

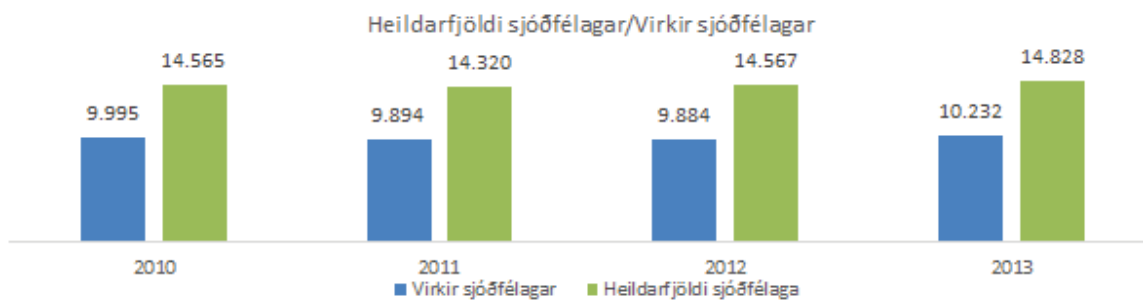
Stærstu iðgjaldagreiðendur

Á árinu 2013 greiddu 1.933 launagreiðendur iðgjöld til sjóðsins. Fimmtán stærstu launagreiðendurnir stóðu fyrir 31,6% af iðgjöldum til sjóðsins. Norðurál er stærsti launagreiðandinn með 6,0% allra iðgjalda og IGS kemur næst með 4,1% allra iðgjalda til sjóðsins. Sjóðurinn nýtur þess að vera landfræðilega vel dreifður, en einnig er mikil dreifing á atvinnugreinum. Samdráttur í einni atvinnugrein hefur því ekki jafn mikil áhrif á iðgjaldagreiðslur og hjá sjóðum sem þjónusta afmarkaðri starfssvið.

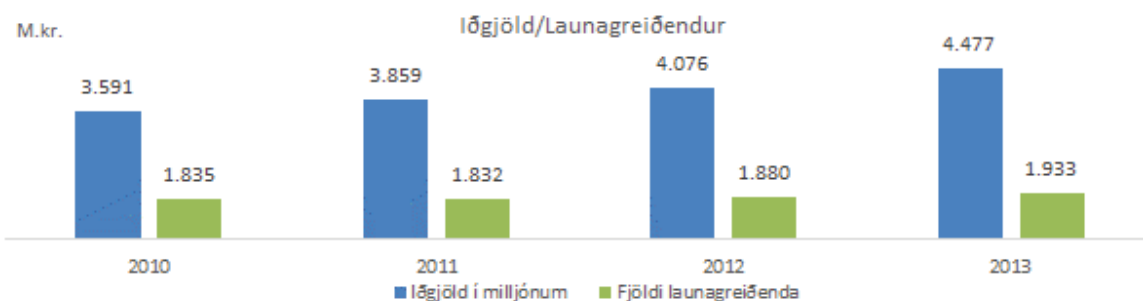
Á næstu mynd má sjá þá 20 launagreiðendur sem greiddu hæst iðgjöld vegna starfsmanna sinna á árinu 2013.

Á árinu 2013 greiddu alls 14.828 sjóðfélagar iðgjald til sjóðsins, 261 fleiri en árið áður. Þar af voru 10.232 virkir sjóðfélagar en það eru þeir sem að jafnaði greiða iðgjöld með reglubundnum hætti í hverjum mánuði.

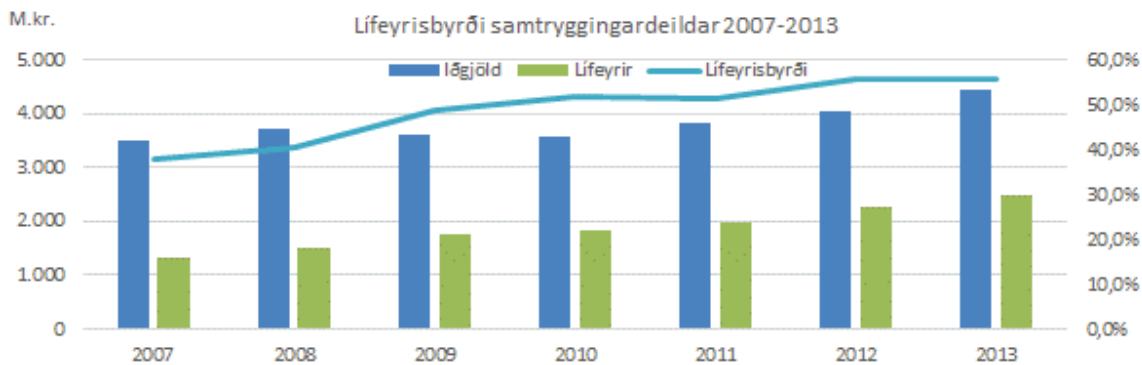

Heildar iðgjöld námu 4.477 milljónum króna á árinu 2013 og hækkuðu þau um 400 milljónir króna frá fyrra ári. Launagreiðendum fjölgaði um 53, voru 1.880 árið 2012 en 1.933 árið 2013.

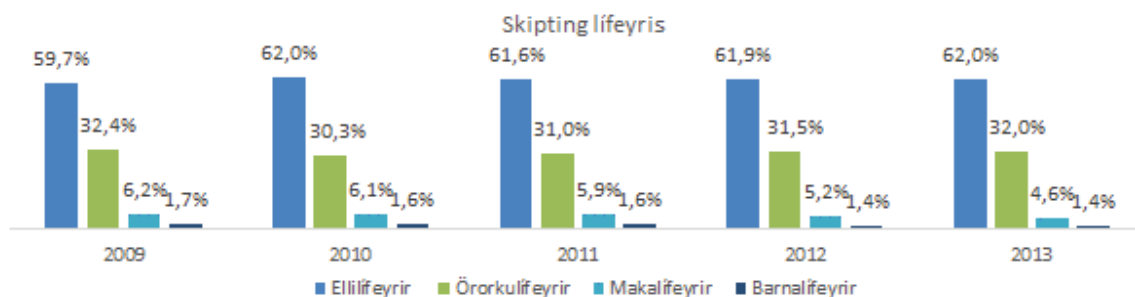

Lífeyrir

Lífeyrisgreiðslur Festu lífeyrissjóðs námu alls 2.481 millj. kr. og hækkuðu um 10,2% milli ára. Fjöldi lífeyrisþega í árslok var 6.236 samanborið við 5.849 árið á undan sem er 6,2% fjölgun milli ára. Ellilífeyrisþegum fjölgaði um 7,0%. Örorkulífeyrisþegum fjölgaði um 7,4% milli ára. Fjöldi barnalífeyrisþega og makalífeyrisþega dróst saman frá fyrra ári. Lífeyrisgreiðslurnar eru verðtryggðar og taka breytingum skv. vísitölu neysluverðs.

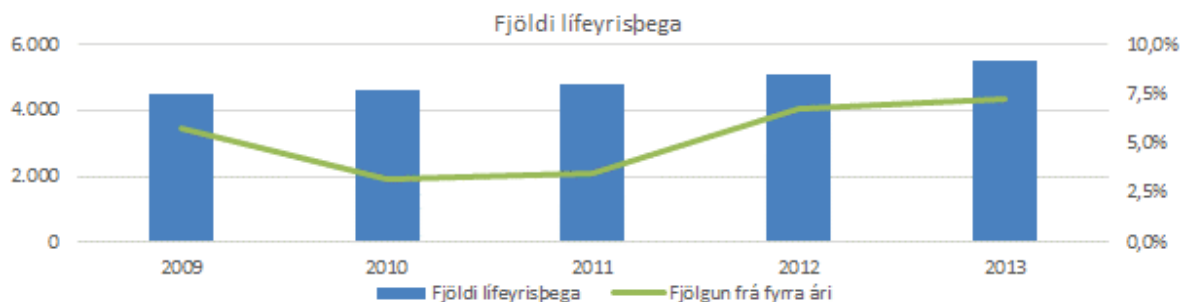

Lífeyrir sem hlutfall af íðgjöldum nam 55,8% á árinu 2013 samanborið við 55,6% árið áður. Fyrir efnahagshrunið fór lífeyrisbyrði sjóðsins lækkandi sem var í takt við hagsveifluna, þar sem í fullu atvinnustigi fjölgar greiðandi sjóðfélögum ört meðan aukning lífeyrisþega vex hægar. Seinni hluta árs 2008 varð viðsnúningur í atvinnumálum þjóðarinnar til hins verra og allt til dagsins í dag hefur atvinnuástand verið erfitt. Atvinnuástandið á árinu 2013 var áfram erfitt en hefur þó heldur skánað ef lítið er til íðgjalda sem greidd eru til lífeyrissjóðsins. Hlutfall lífeyris af íðgjöldum hækkar lítillega á milli áruna 2012 og 2013.

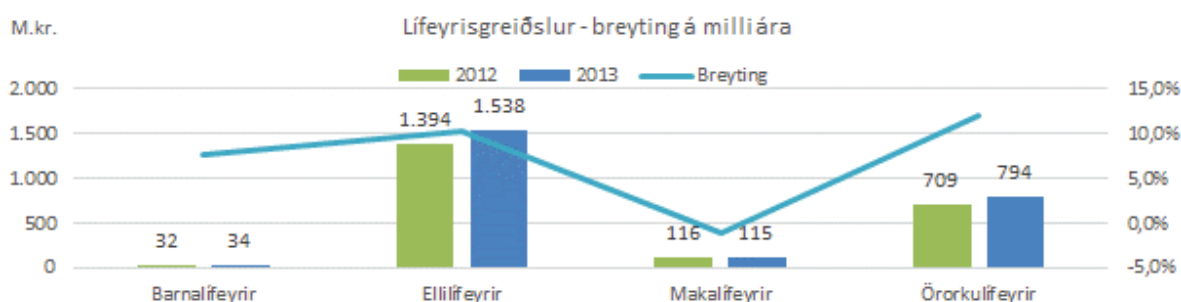

Af einstökum tegundum lífeyris vegur ellilífeyrir hvað þyngst eða 62,0% af heildar lífeyrisgreiðslum. Hlutfall örorkulífeyris af heildarlífeyrisgreiðslum hækkar milli ára, var 32,0% á árinu 2013 samanborið við 31,5% árið á undan. Heildarfjöldi lífeyrisþega, þ.e. þeirra sem fengu greiddan lífeyri á árinu 2013, var 6.689, og fjölgar þeim um 5,9% frá fyrra ári.

Virkir lífeyrisþegar, eða meðaltal þeirra lífeyrisþega sem fá greiddan lífeyri í hverjum mánuði yfir árið, hefur farið ört fjölgaði á undanförunum árum. Þannig fjölgar þeim um 7,3% á milli áruna 2012-2013.

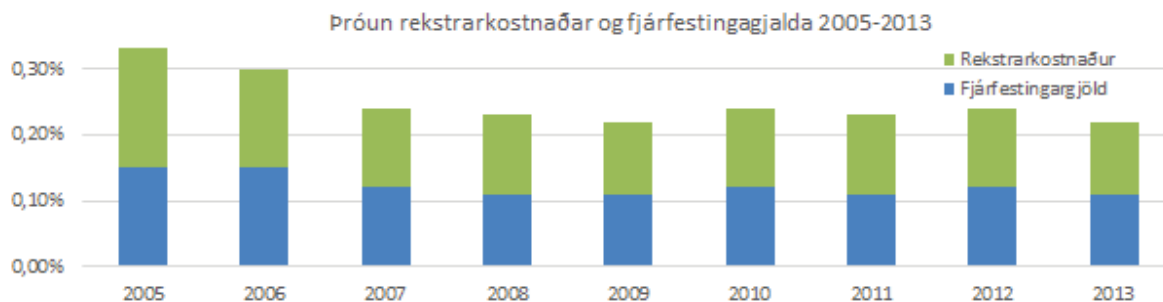

Af einstökum tegundum lífeyris aukast örorkulífeyrisgreiðslur mest á milli ára, eða um 11,9%. Greiðslur ellilífeyris aukast einnig nokkuð, eða um 10,3%.

Rekstur sjóðsins

Rekstrarkostnaður sjóðsins skiptist í fjárfestingargjöld sem er kostnaður við ávöxtun sjóðsins og rekstrarkostnað sem er kostnaður við annan rekstur sjóðsins. Á meðfylgjandi mynd má sjá þróun fjárfestingargjalda og rekstrarkostnaðar sem hlutfall af eignum sjóðsins.

Það er mikilvægt fyrir sjóðinn að sýna hagræði í rekstri, þar sem lægri rekstrarkostnaður hefur jákvæð áhrif á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins.

Rekstrarkostnaður sem hlutfall af eignum sjóðsins lækkaði á árinu 2013 samanborið við árið á undan, var 0,12% árið 2012 en lækkar í 0,11% árið 2013. Kröfur sem gerðar eru til lífeyrissjóða varðandi aukið innra eftirlit og áhættustýringu hafa aukið kostnað verulega á undanförunum árum. Þrátt fyrir það hefur

náðst, með mikilli hagræðingu, að halda rekstrarkostnaði Festu lífeyrissjóðs í skefjum undanfarin ár. Fjárfestingargjöld sem hlutfall af eignum lækka einnig milli ára 2012 og 2013, fara úr 0,12% í 0,11%.

Sjóðurinn sinnir einnig skráningu og innheimtu stéttarfélagsgjalda fyrir fimm af aðildarfélögum sjóðsins og greiða þau fyrir þá þjónustu skv. samningi þar um. Mikið hagræði hlýst af þessu samstarfi t.d. í formi bættrar innheimtu iðgjalda og stéttarfélagsgjalda.

Lán til sjóðfélaga

Alls voru á árinu 2013 veitt 6 lán til sjóðfélaga m.v. 9 lán árið á undan. Verulega hefur dregið úr eftirspurn sjóðfélaga eftir sjóðfélagalánum.

Þann 1. nóvember 2013 tóku gildi ný lög um neytendalán og heyra lán lífeyrissjóða til sjóðfélaga sinna undir nýju lögin. Tilgangur hinna nýju laga er að stuðla að ábyrgari lánveitingum og upplýstari ákvörðunum. Er það gert m.a. með því að skylda lífeyrissjóði til að framkvæma lánsþæfis- og greiðslumat áður en lán er veitt, auk þess sem lífeyrissjóðnum ber að veita lánsúmsækjanda ítarlegar upplýsingar fyrirfram um hið umbeðna lán. Umsækjendur þurfa einnig að veita lífeyrissjóðnum meiri og ítarlegri upplýsingar vegna fyrirhugaðrar lántöku en áður.

Erfiðleikar í íslensku efnahagslífi hafa undanfarin 5 ár haft í för með sér að vanskil á lánamarkaði hafa aukist. Meðfylgjandi er mynd sem sýnir vanskil sjóðfélagalána Festu m.v. stöðu heildarútlána til sjóðfélaga. Skoðað er 11 ára tímabil þ.e. frá 2003-2013. Sjá má að hlutfall vanskila af heildarútlánunum til sjóðfélaga er hærra en það var í upphafi síðasta áratugar. Þá má sjá að vanskil hafa aukist verulega undanfarin ár en vanskil lækka þó talsvert á síðasta ári.

Undanfarin ár hefur verið lögð áhersla á að leysa úr greiðsluvanda vegna sjóðfélagalána og eru úrræði sem sjóðfélögum standa til boða margvísleg. Festa lífeyrissjóður er m.a. aðili að samkomulagi um nánari útfærslu aðgerða í þágu yfirveðsettra heimila sem undirritað var 15. janúar 2011 af Landssamtökum lífeyrissjóða f.h. aðildarsjóða.

Áhættustefna og áhættustýring

Á árinu 2012 setti stjórn sjóðnum áhættustefnu. Hún tekur mið af leiðbeinandi tilmælum Fjármálaeftirlitsins um áhættustýringu samtryggingardeilda lífeyrissjóða. Áhætta er skilgreind sem öll þau atvik sem auka marktækt líkurnar á því að réttindi sjóðfélaga skerðist til skemmri eða lengri tíma.

Markmið áhættustýringar er að mæla þessa áhættu, setja skorður og viðmið og stuðla að því að hún sé meðvituð á hverjum tíma.

Í stefnunni er leitast við að skilgreina þær áhættur sem geta hindrað sjóðinn í að ná markmiðum sínum. Tilgreindir eru þeir aðilar sem sem bera ábyrgð á einstökum þáttum við framkvæmd áhættustefnunnar. Því næst er fjallað um skipulag áhættustýringar, þar sem farið er ytarlega yfir ferli hennar. Leitast er við að skipulag með framkvæmd áhættustefnu sé einfalt og mælikvarðar skýrir og vel skiljanlegir til að tryggja skilvirka áhættustýringu.

Áhættustefna greinir þannig frá umfangi og skipulagi heildar áhættustýringar hjá lífeyrissjóðnum. Hluti af áhættustefnu er lögbundin fjárfestingarstefna sjóðsins sem tilgreinir hvaða og hversu mikla áhættu lífeyrissjóðurinn er tilbúinn að taka.

Áhættu sjóðsins er skipt í lífeyristryggingaráhættu, mótaðilaáhættu, fjárhagslega áhættu og rekstraráhættu. Nánari útlímun er eftirfarandi:

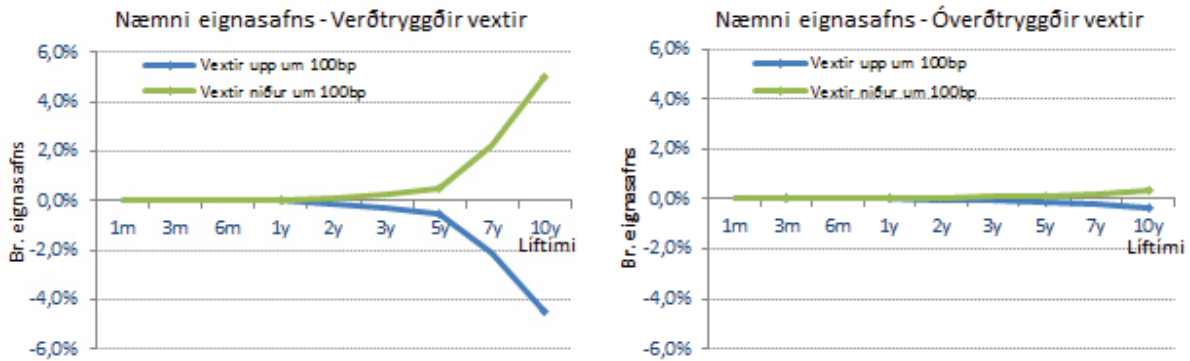
<p>Lífeyristryggingaráhætta</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Skerðingaráhætta ▪ Iðgjalda- og útstreymisáhætta ▪ Umhverfisáhætta ▪ Lýðfræðileg áhætta ▪ Réttindaflutningsáhætta ▪ Pólítísk áhætta, lög og reglur ▪ Seljanleikaáhætta 	<p>Mótaðilaáhætta</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Útlánaáhætta ▪ Samþjöppunaráhætta ▪ Landsáhætta ▪ Afhendingar- og uppgjörsáhætta
<p>Fjárhagsleg áhætta</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vaxta- og endurfjárfestingaáhætta ▪ Uppgreiðsluáhætta ▪ Markaðsáhætta ▪ Gjaldmiðlaáhætta ▪ Ósamræmisáhætta ▪ Verðbólguáhætta ▪ Áhætta vegna eigna utan efnahagsreiknings 	<p>Rekstraráhætta</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Starfsmannaáhætta ▪ Áhætta vegna svika ▪ Áhætta vegna upplýsingatækni ▪ Orðsporsáhætta ▪ Skjala- og lagaáhætta ▪ Skjalaáhætta ▪ Úrskurðaráhætta lífeyris ▪ Áhætta vegna útvistunar ▪ Upplýsingaáhætta

Rekstraráhætta á m.a. rætur að rekja til áhættu tengda upplýsingakerfum sjóðsins, framkvæmd viðskipta, ófullnægjandi verkferlum eða starfsmönnum. Ofangreinda áhættuþætti er misauðvelt að mæla. Þannig er erfitt að mæla rekstraráhættu. Með auknu innra eftirliti í starfseminni er þó hægt að draga verulega úr þessum áhættuþætti. Aðra þætti er auðveldara að mæla.

Sjóðurinn hefur einnig gert þjónustusamning við ALM Fjármálaráðgjöf hf. um ráðgjöf og framkvæmd einstakra þátta áhættustefnu og áhættustýringar.

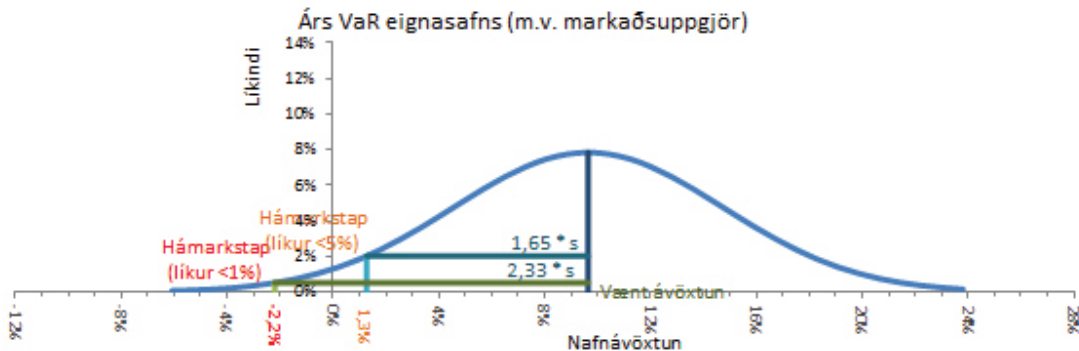
Fjárhagsleg áhætta

Mat á fjárhagslegri áhættu byggir á eignum sjóðsins hverju sinni og mælingu á þeim sjö undirflokkum er falla undir þennan áhættuþátt. Dæmi um mælingu á vaxtaáhættu má sjá á myndunum hér að neðan. Þar kemur fram hversu næmt eignasafn sjóðsins er fyrir breytingum á annars vegar verðtryggðum- og hins vegar óverðtryggðum vöxtum.

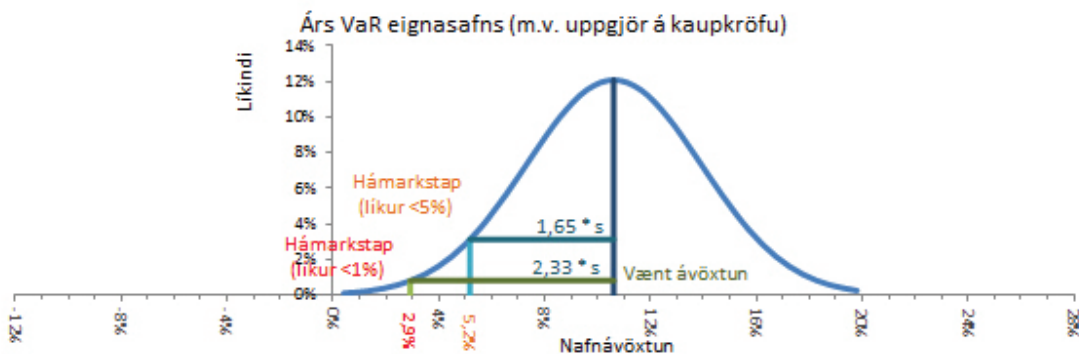

Myndin sýnir hlutfallslega breytingu á markaðsvirði eignasafnsins ef vextir breytast um 1% (100bp) á tilteknum tíma. Í þessari greiningu er gert ráð fyrir að skuldabréf sjóðsins séu gerð upp á markaðskröfu. Í raun er einungis lítill hluti skuldabréfa sjóðsins gerður upp á markaðskröfu. Mælingin leiðir þó í ljós þá endursjárfestingaráhættu sem sjóðurinn býr við í umhverfi lækkandi vaxta.

Við mat á markaðsáhættu er notuð svokölluð VaR greining. VaR (fjárhæð í húfi) sýnir hámarkstap sem getur orðið vegna breytinga á markaðsvirði eigna m.v. 99% líkur. Þannig eru 1% líkur á því að tap vegna breytinga á virði eigna verði meira en sýnt er á mynd. Þar sem skuldabréf sjóðsins eru gerð upp á kaupkröfu horfir sjóðurinn frekar til mælinga er byggja á þeirri uppgjörsaðferð.

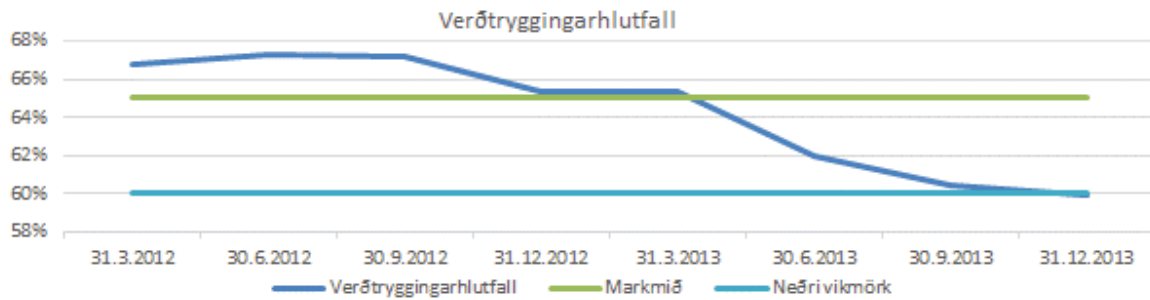

Miðað við uppgjör á markaðskröfu er ólíklegt að nafnávöxtun verði verri en -2,2%.

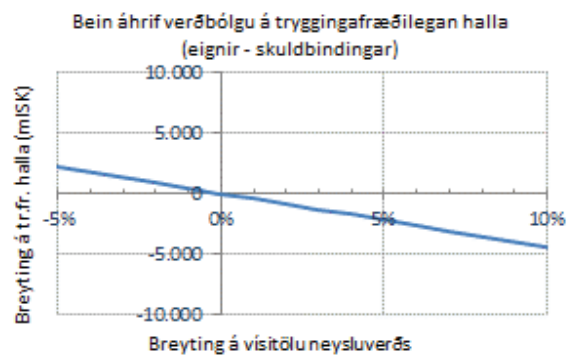
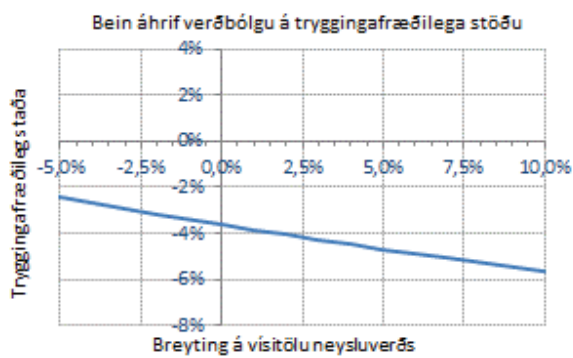
Míðað við uppgjör á kaupkröfu sem á við um skuldabréfaeign sjóðsins er ólíklegt að nafnávöxtun sjóðsins á ársgrunni verði verri en 2,9% miðað við núverandi eignasafn og gefnar forsendur. Mikilvægt er að hafa í huga að þessir útreikningar byggja meðal annars á sögulegum gögnum um ávöxtun og væntingum um ávöxtum einstakra eignaflokka ásamt spám um verðbólgu og gengi krónu.

Verðbólguáhætta er einn af mikilvægari áhættuflokkum fjárhagslegrar áhættu. Lífeyrisréttindi eru verðtryggðar skuldbindingar, en eignasafn sjaldnast verðtryggt að fullu. Sumar tegundir eigna hafa þó eiginleika óbeinnar verðtryggingar s.s. erlend verðbréf.

Verðtryggingarlutfall sjóðsins hefur farið lækkandi undanfarin misseri og er nú við þau neðri vikiörk sem sjóðurinn hefur sett sér. Þessi þróun helgast af aukinni áherslu á kaup á hlutabréfum, ásamt gengishækkun innlendra og erlendra hlutabréfa.

Álagspróf eru dæmigerð próf fyrir ósamræmi eigna og skuldbindinga þar sem leitast er við að meta næmni eigna og skuldbindinga fyrir breytingum á vöxtum, verðbólgu og öðrum þáttum sem sameiginlegir eru eignum og skuldbindingum.

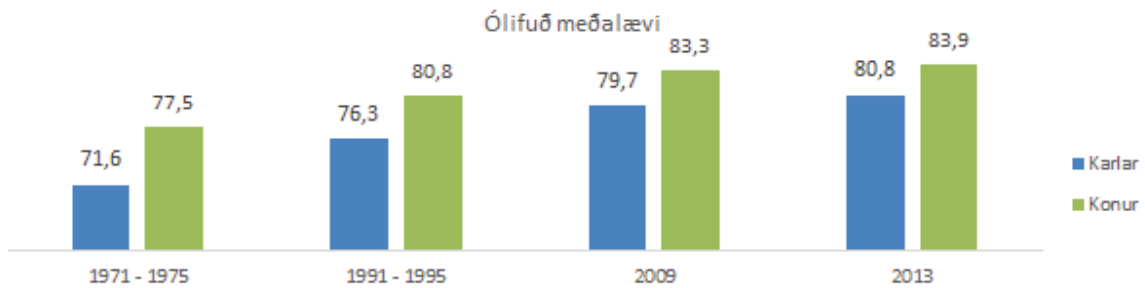
Mótaðilaáhætta

Við greiningu á mótaðilaáhættu er leitast við að meta hættuna á því að gagnadilar fjármálagerninga standi ekki við skuldbindingar sínar. Undir mótaðilaáhættu fellur m.a. útlánaáhætta, sem er sú áhætta að mótaðilar standi ekki skil á greiðslum af fjármálagerningum. Útlánaáhætta er mæld með svokölluðu gjaldpólsprófi eða lánshæfismati. Sjóðurinn hefur gert samning við ALM Fjármálaráðgjöf hf. um gerð lánshæfismats fyrir þá útgefendur í safni sjóðsins sem veга meira en 1% af hreinni eign til greiðslu lífeyris. Eru slík lánshæfismöt gerð árlega, en auk þess hefur sjóðurinn aðgang að greiningum IFS Ráðgjafar hf. og Reitunar hf.

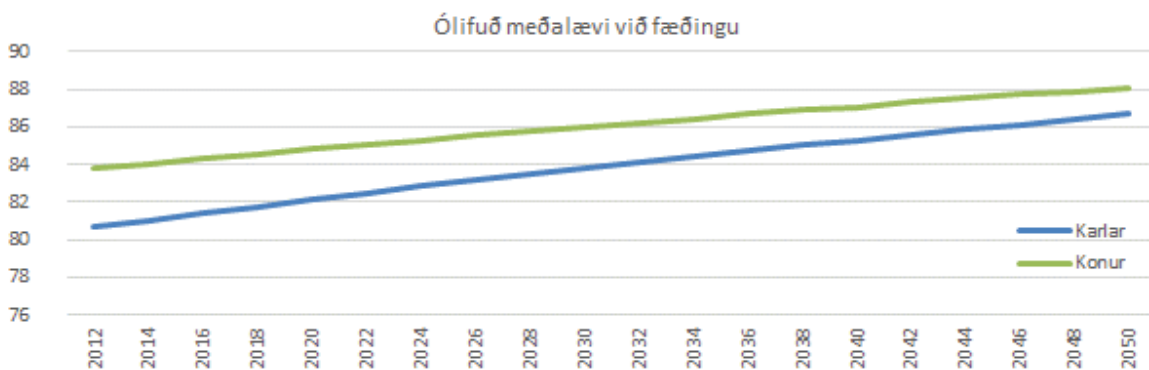
Lífeyrstryggingaráhætta

Einn af mikilvægari áhættuflokkum er falla undir lífeyrstryggingaráhættu er lýðfræðileg áhætta. Meðalævi Íslendinga hefur verið að lengjast umtalsvert á undanförunum áratugum og þ.a.l. greiða lífeyrissjóðir sjóðfélögum ellilífeyri í lengri tíma. Á undanförunum fjórum áratugum hefur ólifufð meðalævi (lífslíkur) karla við fæðingu lengst um rúm 9 ár eða úr 71,6 ári í 80,8 ár. Ólifufð meðalævi (lífslíkur) kvenna við fæðingu hefur á sama tíma lengst um rúm 6 ár eða úr 77,5 árum í 83,9 ár.

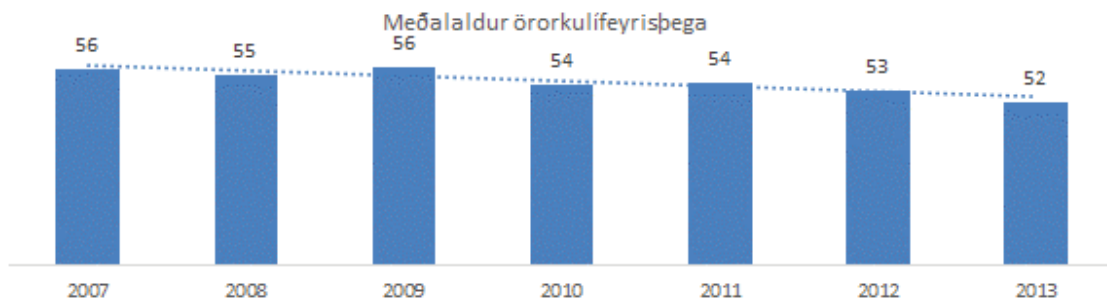
Hagstofa Íslands hefur reiknað út svokallað framfærsluhlutfall sem er fjöldi þeirra sem standa utan við vinnumarkaðinn (börn og aldraðir) í hlutfalli við fólk á vinnualdri. Á árinu 2013 er 21,8% þeirra sem standa utan vinnumarkaðar eldri en 67 ára og því komnir á hinn hefðbundna lífeyristökualdur. Samkvæmt spá Hagstofunnar um framfærsluhlutfall aldraðra, má á árinu 2060 gera ráð fyrir að fyrir hverja 100 einstaklinga á vinnumarkaði verði á bilinu 43-52 einstaklingar komnir á hinn hefðbundna lífeyristökualdur.

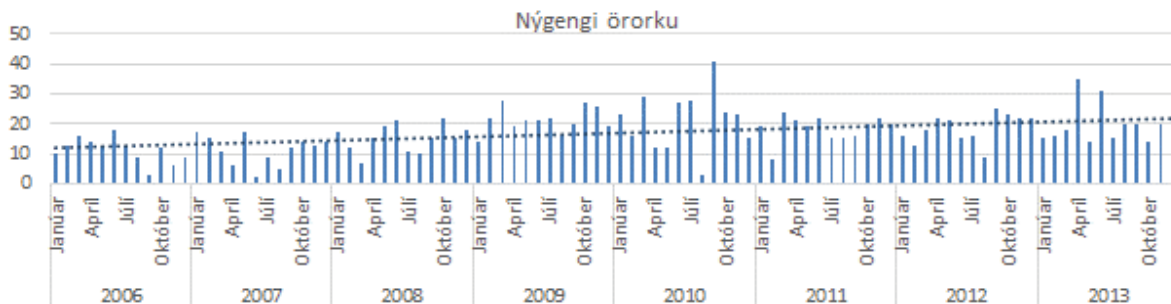
Samkvæmt spám mun meðalævi Íslendinga aukast jafnt og þétt á komandi árum. Aukin lífaldur hefur bein áhrif á afkomu lífeyrissjóða og mun óhjákvæmilega hafa áhrif á tryggingafræðilega stöðu þegar til lengri tíma er litið.

Meðalaldur örorkulífeyrisþega hefur farið lækkandi undanfarin ár og er nú 52 ár. Þetta er nokkurt áhyggjuefni þar sem yngri greiðsluþegar fela í sér aukinn kostnað þegar til lengri tíma er litið. Ástæður þessarar þróunar er að leita í aukið atvinnuleysi í kjölfar bankahruns og sérílagi auknu langtímaatvinnuleysi (þeir sem hafa verið atvinnulausir í 12 mánuði eða lengur). Samkvæmt nýjustu tölum Hagstofunnar hefur dregið nokkuð úr langtímaatvinnuleysi á undanförunum misserum, tæplega 2.000 einstaklingar höfðu verið atvinnulausir um lengra skeið í lok 2013 en voru rúmlega 4.000 um mitt ár 2011.

Nýgengi örorku, þ.e. fjöldi þeirra sem sækja um örorkulífeyri í hverjum mánuði hefur farið hækkandi eins og sjá má á næstu mynd. Á árinu 2006 bárust að jafnaði um 11 umsóknir um örorkulífeyri í hverjum mánuði en 20 umsóknir á árinu 2013.

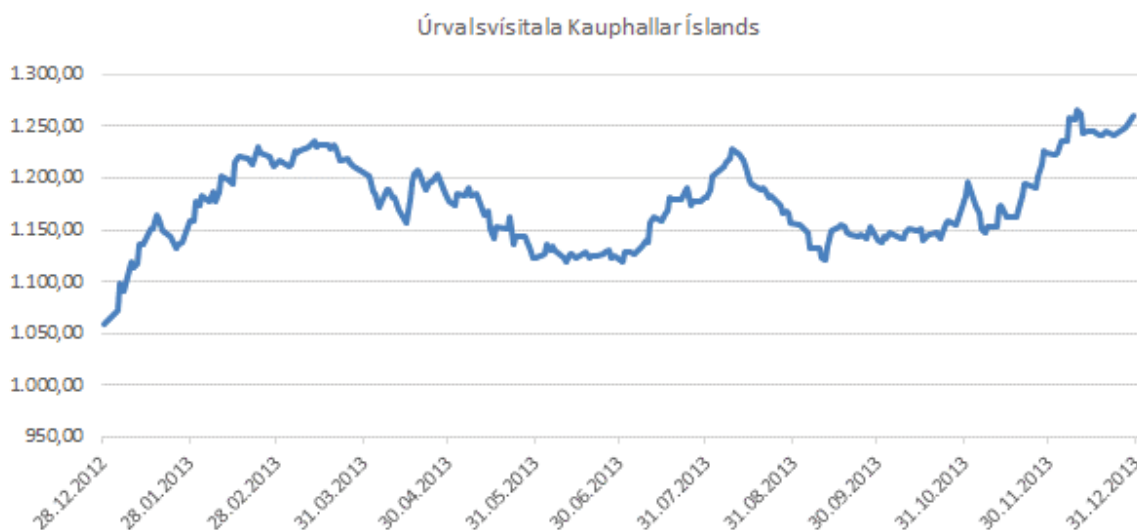

Örorkubyrðin er þung hjá Festu lífeyrissjóði. Það er því mikilvægt að ná árangri við að minnka nýgengi örorku og ná fólki aftur inn á vinnumarkaðinn. Með lögum um endurhæfingarsjóð er verið að veita miklum fjármunum til starfsendurhæfingar. Það er því forgangsverkefni að nýta þessa fjármuni vel.

Þróun fjármálamarkaða

Árið 2013 var viðburðarríkt á íslenskum hlutabréfamarkaði. Úrvalsvísitalan hækkaði um 18,9% sem er besta ár vísitölunnar síðan 2005. Aðstæður á markaði hafa haldið áfram að vera flestum félögum hagstæð og ljóst að áhuginn á hlutabréfum sem fjárfestingarkosti hefur aukist. Þar koma m.a. til vel heppnaðar skráningar nýrra félaga á árinu og minni umsvif á skuldabréfamarkaði.

Icelandair var hástökkvari ársins en félagið hækkaði um rúm 121% og síðan komu Hagar sem hækkuðu um 68%. Þau félög sem skráð voru á markað á árinu hækkuðu einnig hraustlega. Þar ber að nefna TM (59%), VÍS (36%) og N1 (24%). Önnur félög hækkuðu minna og má nefna þar Össur (18%) og Eimskip (14%). Þau félög sem lækkuðu á árinu voru Marel (-5%) og Vodafone (-16%).

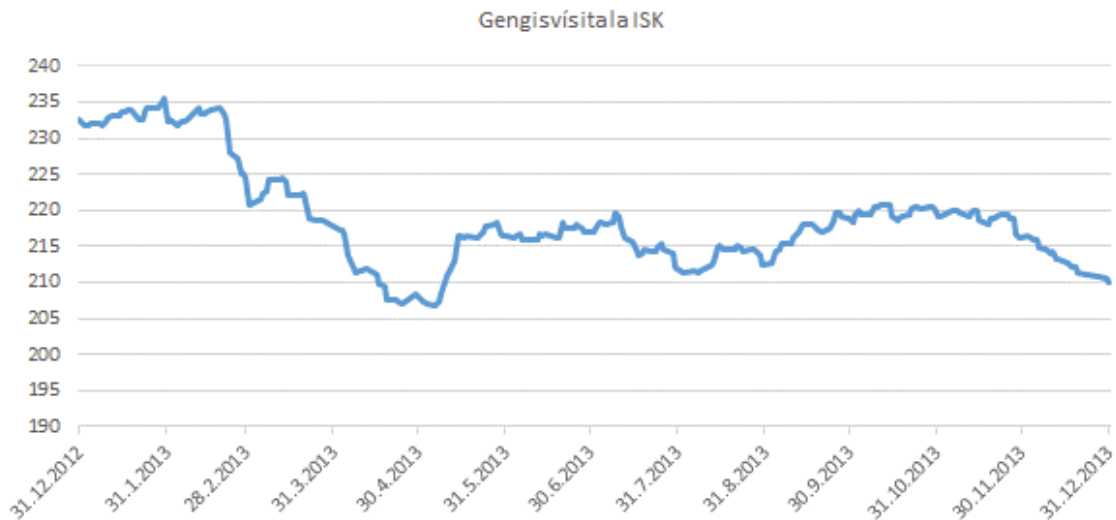
Von er á fleiri skráningum á árinu 2014. Þegar eru þrjú félög væntanleg á aðallista Kauphallarinnar: Sjóvá, HB Grandi og Promens. Ekki er ólíklegt að tvö til þrjú önnur félög bætist við þann lista (Reitir, Eik og Skipti). Má því binda vonir við að fleiri stöðum verði smátt og smátt skotið undir innlendan hlutabréfamarkað og að fjárfestingarkostum fjölgi.

Gjaldeyrismarkaður

Þau lögmál sem giltu um krónuna árin áður en gjaldeyrishöftum var komið á eru gjörbreytt og áhrifavaldar gengisins aðrir. Fyrir gjaldeyrishöft var langstærsti hluti veltu með krónuna vegna vaxtamunaviðskipta og annarrar spákaupmennsku. Í dag stjórnast gengi krónunnar að mestu leyti af afgangi af vöruskiptum og þjónustu, nettó vaxtagreiðslum úr landinu og aðgerðum Seðlabankans. Það er því líklegt að árstíðabundnar sveiflur verði á gengi krónunnar.

Gengi krónunnar styrktist nokkuð á síðustu vikum ársins, sem er óvenjulegt. Gengi krónunnar styrktist um 9,7% á árinu, sé miðað við gengisvísitöluna. Styrking krónunnar gagnvart dollar var 10,7% á árinu, 8,6% gagnvart sterlingspundi og 6,7% gagnvart evrunni. Sveiflur á gengi krónunnar voru sjáanlega minni á þessu ári en árin 2009-2012. Virkni Seðlabankans á gjaldeyrismarkaði er þar helsta ástæðan, en það er yfirlýst markmið Seðlabanka Íslands að grípa inn í á gjaldeyrismarkaði til að minnka sveiflur á gengi krónunnar.

Hins vegar vakna spurningar um hvort að núverandi gengi krónunnar sé sjálfbært til framtíðar, en vöruskipta- og þjónustuafgangur þjóðarbúsins er ekki sérlega mikill. Á meðan svo er mun óskuldsettur gjaldeyrisvaraförði Seðlabankans Íslands ekki vaxa nægilega hratt, sem ekki getur talist jákvætt.

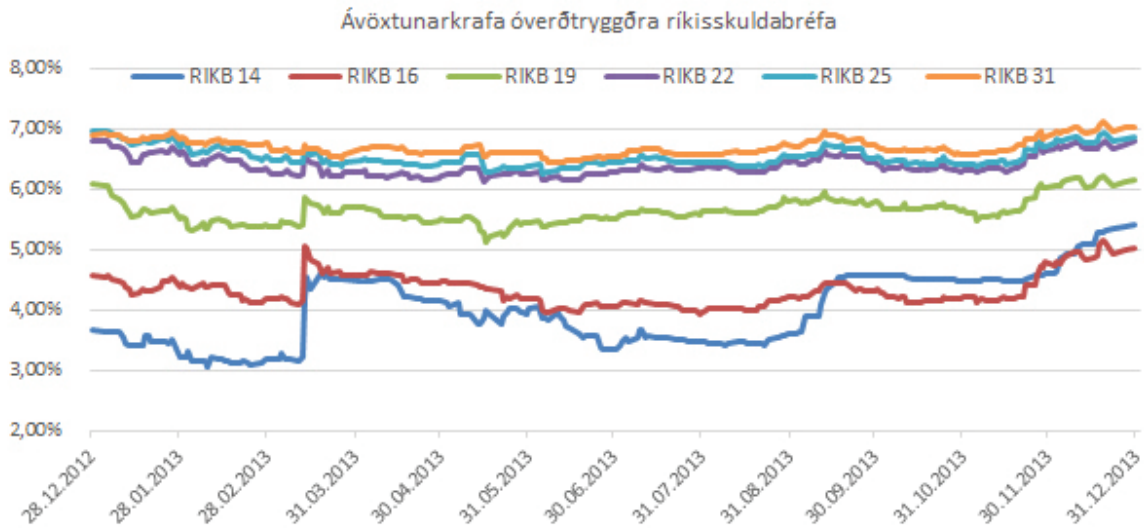

Innlendur skuldabréfamarkaður

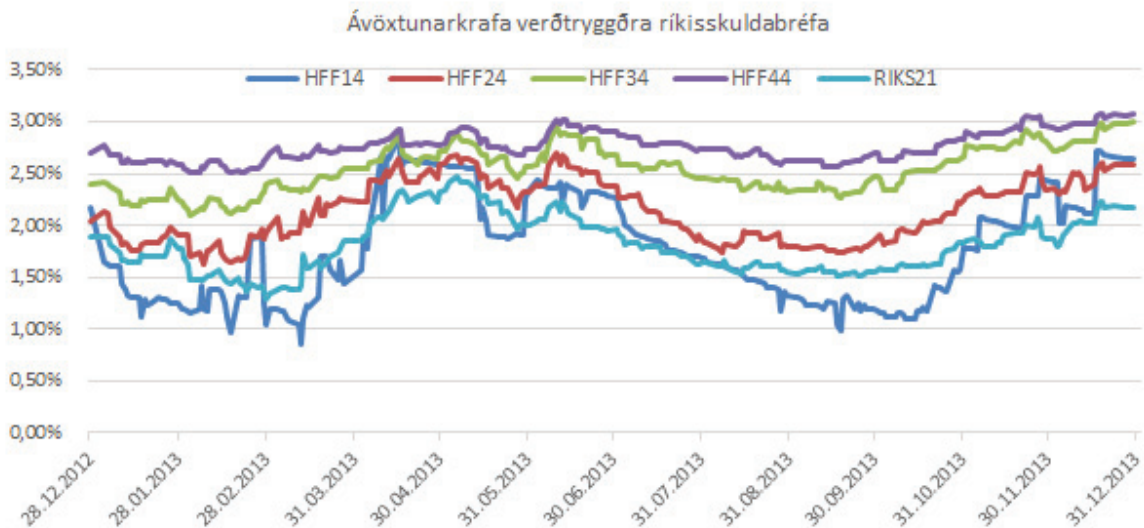
Skuldabréfamarkaðir reyndust fjárfestum erfiðir á nýliðnu ári. Meiri eftirspurn var eftir óverðtrygðum skuldabréfum vegna óvissu varðandi verðbólguhorfur og stýrivaxtarákvarðarnir Seðlabankans. Óvissa um framtíðarhorfur Íbúðalánasjóðs voru fjárfestum einnig þynnrir í augum. Á sama tíma toguðust á ummæli Seðlabankans um áhrif kjarasamninga á vaxtastefnu, aðgerðir ríkisstjórnarinnar fyrir skuldug heimili og samningaviðræður verkalýðsfélaga. Óvissan og aukinn áhugi fjárfesta á hlutabréfum leiddi því af sér söluþrýsting á flestum skuldabréfum en þó einna helst á þeim flokkum sem voru verðtryggðir.

Óverðtryggð bréf áttu ágætt ár og mest hækkaði RIKB 25 (+7,1%) og RIKB 22 (+6,6%). Í verðtrygðum skuldabréfum gáfu styttri flokkarnir betur en þeir lengri og mest hækkaði HFF 14 (+5,3%) en HFF 34 hækkaði minnst (+0,9%).

Verðbólga á árinu var nokkuð þrálát og var 3,66% yfir árið. Ef við lítum á verðbólguna í samanburði við ávöxtun skuldabréfa á markaði þá var stór hluti þeirra fjárfestingakosta sem í boði voru með neikvæða raunávöxtun.

Skuldbréfamarkaður gaf nokkuð eftir á síðustu vikum ársins eftir að hafa sýnt ágæta ávöxtun framan af ári. Óverðtryggð bréf sýndu heldur betri ávöxtun en hin verðtryggðu. Slaka ávöxtun verðtryggðra bréfa má einkum og sér í lagi rekja til óvissu í tengslum við afdrif Íbúðalánasjóðs. Þrátt fyrir að ríkissjóður hafi á síðustu árum lagt sjóðnum reglulega til fé til að tryggja jákvæða eiginfjárstöðu, virðist einsýnt að stórtækari aðgerða sé þörf til að leysa vanda sjóðsins til frambúðar. Þessi óvissa hefur sett nokkurn söluþrýsting á bréf sjóðsins til lengri tíma. Velta með íbúðabréf hefur jafnframt dregist saman, sem hefur haft neikvæð áhrif á verð bréfanna. Einnig má nefna nýlega tilkynningu Seðlabanka Íslands þess efnis að verðtryggð bréf í eigu bankans verði seld á næstu árum.

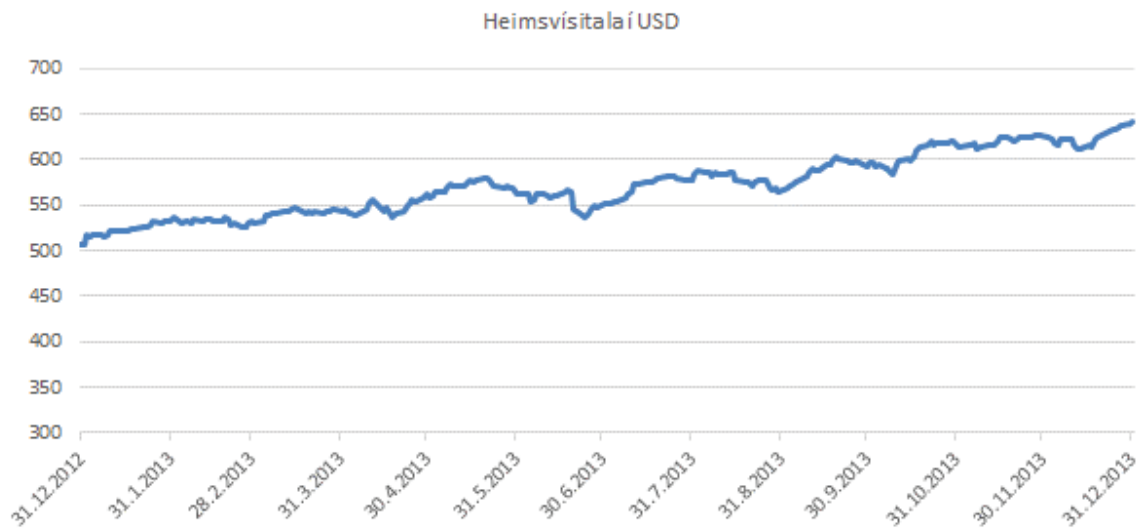
Sé miðað við þær vísitölur sem kauphöllin tekur saman hækkaði 10 ára óverðtryggða vísitalan mest á árinu 2013, eða um 5,9%. 10 ára verðtryggð vísitalan hækkaði minnst á árinu, eða um 1,9%.

Ávöxtunarkrafa hefur áhrif á markaðsverð skuldabréfa. Þegar hún hækkar hefur það áhrif á verð skuldabréf til lækkunar og öfugt. Í þessu sambandi er vert að geta þess að sjóðurinn gerir

skuldabréfasafn sitt upp á ávöxtunarkröfu á kaupdegi skuldabréfa, sem algengast er meðal innlendra lífeyrissjóða.

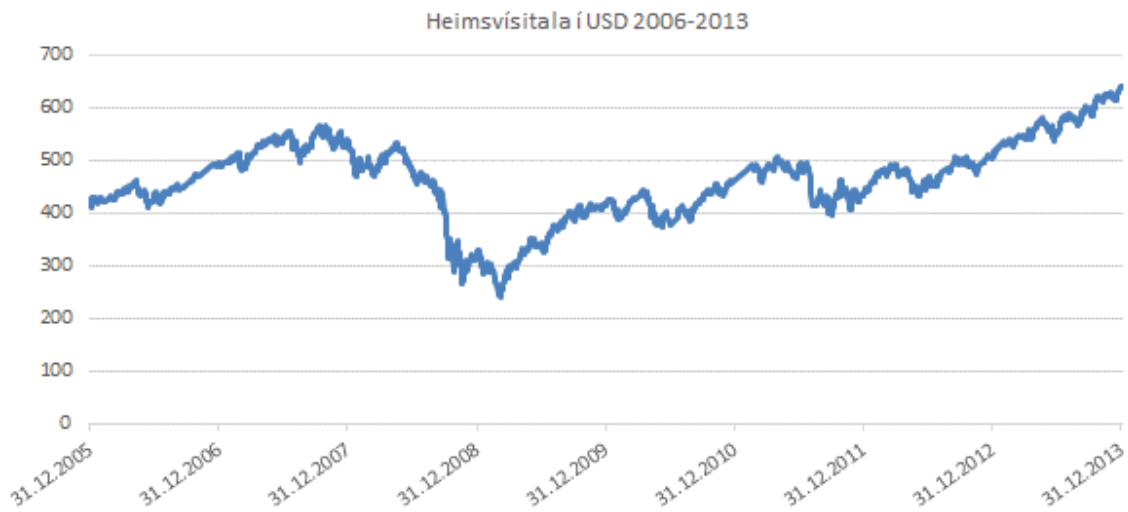
Erlendir hlutabréfamarkaðir

Erlendir markaðir voru mjög sterkir á árinu sem er að líða. Flestir markaðir voru að hækka en þróaðir markaðir voru að standa sig hvað best. Hækkun á MSCI World vísitölunni var 26,7% reiknað í dollurum. Mestu hækkunirnar voru í Japan (+52%) og í Bandaríkjunum en S&P 500 vísitalan hækkaði um tæp 30%. Evrópa hækkaði á bilinu 15-26% en það voru nýmarkaðir sem ráku lestina en þeir markaðir lækkuðu flestir á árinu. Aukin bjartsýni er á jákvæðan viðsnúning í hagkerfum heimsins og væntingar um að sú kreppa sem hefur verið í heimsbúskapnum sé á enda virðist hafa mikil áhrif á væntingar fjárfesta.

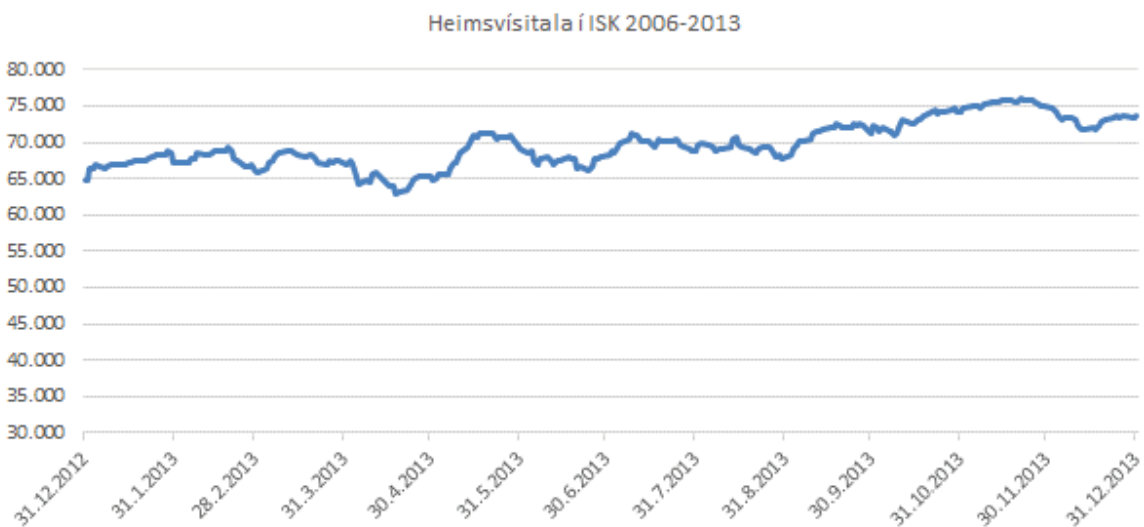

Íslenska krónan styrktist um 9,7% gagnvart helstu myntum árið 2013. Styrking gagnvart dollar var þó heldur meiri eða 10,7%, sem gerir nafnvöxtun heimsvísitölu í krónum talið um 14,5%.

Alþjóðlegir hlutabréfamarkaðir hafa nú náð fyrri hæðum og gott betur. Í árslok 2013 er heimsvísitalan rúmlega 15% hærri en hún var um mitt ár 2007.

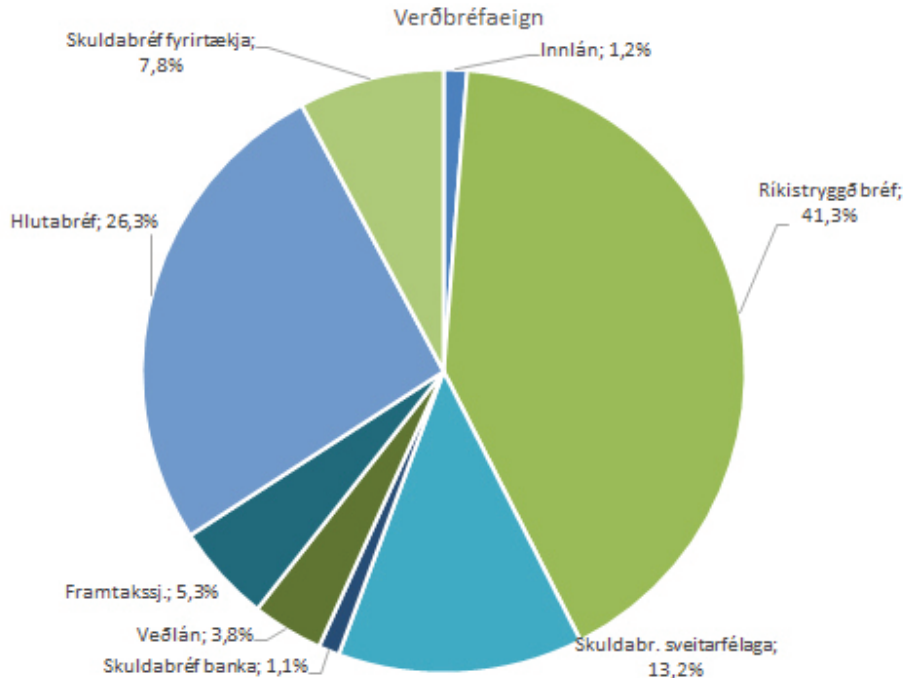
Sökum lækkunar krónunnar í kjölfar bankahrunsins árið 2008, er heimsvísitala hlutabréfa mæld í krónum þó enn meira upp á við. Frá miðju ári 2007 hefur hún hækkað um 118% í ISK.

Vegna gjaldeyrishafta getur sjóðurinn ekki aukið fjárfestingar sínar í erlendum eignum. Honum er þó leyfilegt að standa við skuldbindingar sínar gagnvart erlendum framtaksfjárfestingum, en ónýttar fjárfestingarheimildir vegna þeirra nema rúmum 700 millj. kr., sem greiðast á næstu árum. Með tilliti til áhættudreifingar eigna er því afar brýnt að það sjái fyrir endan á gjaldeyrishöftum.

Verðbréfaeign

Af verðbréfaeign sjóðsins í lok ársins veða ríkistryggð skuldabréf hvað þyngst í eignasafninu. Í neðangreindri skiptingu hefur verið horft til skiptingar undirliggjandi eigna verðbréfasjóða.

Sjóðurinn hefur heldur dregið úr vægi ríkisskuldabréfa á undanfögnu ári og er það í samræmi við fjárfestingarstefnu. Á sama tíma hefur vægi hlutabréfa verið aukið. Einnig hefur orðið aukning í vægi skuldabréfa fyrirtækja, en þar er aðallega um að ræða skuldabréf með undirliggjandi tryggingabréfum í atvinnuhúsnæði. Hlutfall erlendra eigna eykst lítillega á milli ára, er 15,6% í lok árs en var 15,4% árið á undan. Hafa ber í huga að lífeyrissjóðurinn hefur ekki getað aukið við fjárfestingar sínar erlendis frá haustmánuðum 2008 vegna gjaldeyrishafta.

Í kjölfar hruns fjármálakerfisins voru verðbréf með föstum tekjum færð niður í efnahagsreikningi vegna óvissu um innheimtu. Ekki er um endanlega afskrift að ræða, en þessar varúðarfærslur voru gjaldfærðar að mestu á árunum 2008-2009. Við skiptalok eða við lok fjárhagslegrar endurskipulagningar kemur síðan í ljós hvort afskrifa þarf þessar fjárhæðir að hluta eða öllu leyti. Varúðarfærslur skiptast á eftirfarandi flokka verðbréfa:

Varúðarfærslur	
Skuldabréf banka	2.063.620.223
Skuldabréf fyrirtækja	1.854.105.186
Innlán	512.876.545
Veðskuldabréf	205.719.306
Samtals	4.636.321.260

Varúðarfærslur í upphafi árs námu 5.779 milljónum krónu og hafa því lækkað um 1.142 milljónir krónu á árinu.

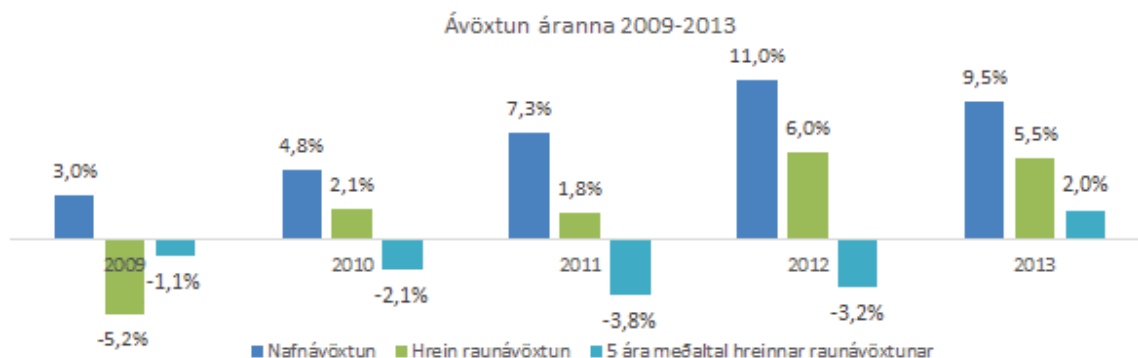
Á árinu 2013 voru eftirfarandi verðbréf með föstum tekjum afskrifuð endanlega í kjölfar skiptaloka eða vegna fjárhagslegrar endurskipulagningar:

Afskriftir	
Sparisjóðurinn í Keflavík	836.668.458
Skipti hf.	243.603.579
Iceland Healthcare	17.063.430
Frjálsi fjárfestingarbankinn	3.648.776
Sjóðfélagalán	1.796.300
Samtals	1.102.780.543

Lækkun varúðarfærslu umfram afskriftir ársins nemur því rúmum 39 milljónum króna, sem færðar eru til tekna á árinu.

Ávöxtun

Nafnávöxtun samtryggingardeildar á árinu 2013 var 9,5% sem samsvarar 5,7% raunávöxtun. Hrein raunávöxtun a.t.t. til rekstrarkostnaðar var 5,5%. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára var 2,0%.

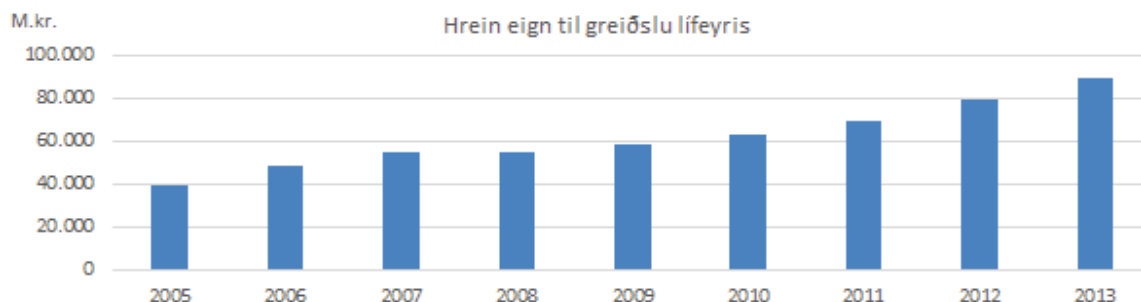

Ávöxtun sjóðsins hefur verið mjög góð undanfarin tvö ár og vel umfram þau viðmið sem gerð eru í tryggingafræðilegu tilliti. Áhrifa efnahagshrunsins gætti enn í afkomu sjóðsins á árinu 2009 en afkoma næstu tveggja ára þar á eftir var viðunandi í ljósi þess efnahags- og atvinnuástands sem ríkti hér á landi.

Hlutabréf skiluðu bestri ávöxtun eignaflokka á árinu. Einnig skiluðu önnur verðbréf góðri ávöxtun sem m.a. stafaði af betri endurheimtum á kröfur sem færðar höfðu verið niður.

	Nafnávöxtun	Raunávöxtun
Innlán	4,9%	1,1%
Ríkisskuldabréf	8,1%	4,3%
Skuldabréf sveitarfélaga	8,5%	4,7%
Skuldabréf lánastofnanna	8,5%	4,7%
Veðskuldabréf	5,2%	1,5%
Hlutdeildarsjóðir	8,6%	4,8%
Framtaksfjárfestingasjóðir	-1,5%	-5,1%
Hlutabréf	20,1%	16,0%
Önnur verðbréf	12,9%	8,8%

Hrein eign sjóðsins nam tæpum 89,4 milljörðum króna í lok ársins. Á árinu hækkaði hún um tæpa 9,8 milljarða króna eða sem nemur 9,1%.

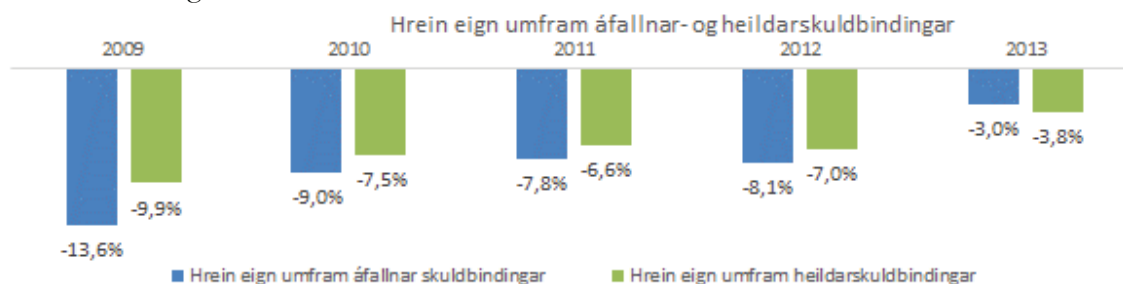

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg úttekt á stöðu sjóðsins í árslok 2013 var unnin af Vigfúsi Ásgeirssyni tryggingastærðfræðingi hjá Talmakönnun hf. Úttektin fólst í að reikna annarsvegar áfallna skuldbindingu miðað við áunninn rétt sjóðfélaga og hinsvegar heildarskuldbindingu miðað við að sjóðfélagar haldi áfram að greiða í sjóðinn þar til þeir fara á lífeyri. Við úttektina er miðað við að árleg ávöxtun sjóðsins á næstu áratugum verði 3,5% umfram hækun vísitölu neysliverðs. Við núvirðisútreikning væntanlegs lífeyris og framtíðariðgjalda er þannig notuð 3,5% vaxtaviðmiðun umfram vísitölu neysliverðs.

Áfallin staða	2013	2012	Heildarstaða	2013	2012
Höfuðstóll	89.105	79.342	Iðgjöld	73.227	64.963
Endurmat	3.173	3.635	Eign + Iðgjöld	163.483	146.152
Fjárfestingakostnaður	-2.022	-1.789	Lífeyrisskuldbinding	167.688	155.065
Eign	90.256	81.188	Kostnaður	2.334	2.111
Lífeyrisskuldbinding	92.127	87.527	Heildarskuldbinding	170.022	157.176
Kostnaður	892	840	Staða	-6.539	-11.024
Áfallin skuldbinding	93.019	88.367			
Staða	-2.762	-7.178			

Úttektin sýnir að áfallin staða er neikvæð um 2.762 milljónir króna eða -3,0% af áfallinni skuldbindingu þegar miðað er við höfuðstól með endurmati. Hún sýnir einnig að heildarstaða sjóðsins þegar búið er að taka tillit til framtíðarskuldbindingar, er neikvæð um 6.539 millj. króna, eða -3,8% af heildarskuldbindingu.

Tryggingafræðileg staða sjóðsins hefur færst nær jöfnuði eftir því sem lengra hefur liðið frá bankahruninu árið 2008.

Skv. 39. gr. laga nr. 129/1997, má ekki vera meira en 10% munur á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga og er þá miðað við mismun í hlutfalli af heildarskuldbindingu. Í sömu grein er einnig kveðið á um að hafi slíkur mismunur haldist meira en 5% samfellt í fimm ár, beri stjórn sjóðsins að gera viðeigandi breytingar á samþykktum hans. Skv. ákvæði til bráðabirgða VI í ofangreindum lögum má þessi mismunur vera allt að 11% og hafa haldist meiri en 10% samfellt í fimm ár, vegna tryggingafræðilegrar athugunar ársins 2013.

Fjárfestingarstefna

Markmið um eignasamsetningu

Fjárfestingarstefna Festu lífeyrissjóðs er grundvölluð á samþykktum sjóðsins og lögum um lífeyrissjóði. Sjóðstjórar sjóðsins skulu ávaxta fé sjóðsins með hliðsjón af þeim kjörum sem best eru boðin á hverjum tíma með tilliti til ávöxtunar og áhættu.

Skipting fjárfestinga á eignaflokkum

Í samræmi við það sem að ofan greinir skal skipting verðbréfaeignar í grófum dráttum miðuð við þau eignamörk sem tilgreind eru í hér að neðan. Einnig er kveðið nánar á um skiptingu hlutabréfa í innlend og erlend. Eignaskipting getur farið tímabundið út fyrir tilgreind mörk, m.a. vegna skyndilegra breytinga á markaðsgengi verðbréfa. Skal þá leitast við að lagfæra hlutföll í eignasamsetningu eins fljótt og mögulegt er.

Flokkar verðbréfa	Stefna	Vikmörk
Innlán í bönkum og sparisjóðum	0%	0%-30%
Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	38%	20%-70%
Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	12%	0%-20%
Skuldabréf og vixlar banka, sparisjóða og annarra lánastofnana	1%	0%-15%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf	5%	0%-15%
Hlutabréf	27%	10%-50%
Hlutir og hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sam. fjárfestingu	8%	5%-15%
Önnur verðbréf	9%	0%-20%
Fjárfesting í íbúðarhúsnæði	0%	0%-10%
Samtals:	100%	

Hlutabréf	Markmið	Lágmark	Hámark
	27%	10%	50%
Innlend hlutabréf	16%	5%	25%
Erlend hlutabréf	11%	5%	25%

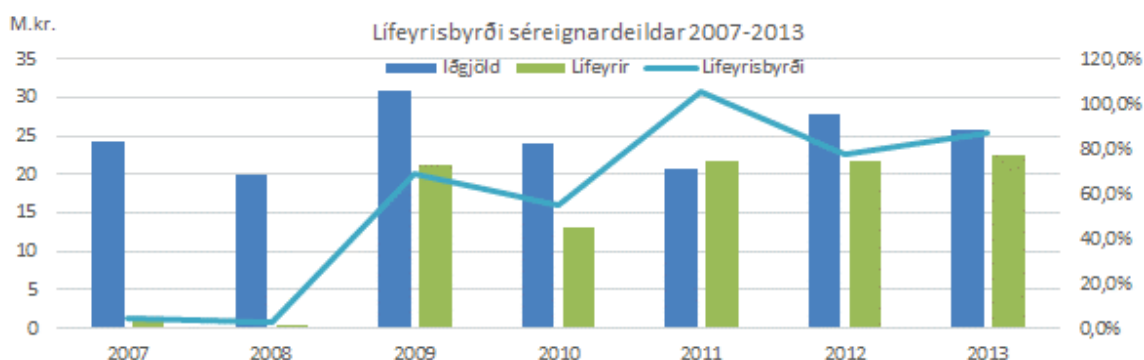
Fjárfestingarstefna sjóðsins er sett fram til lengri tíma lítið. Það getur því tekið nokkur ár að ná markmiðum um fjárfestingarstefnu í einstökum flokkum verðbréfa. Takmarkandi þættir, s.s. gjaldeyrishöft og skortur á framboði ákveðinna verðbréfa, geta tafið slíkt ferli.

Séreignardeild

Iðgjöld til séreignardeildar námu alls 25,7 milljónir króna á árinu 2013 samanborið við 27,9 milljónir króna árið á undan.

Lífeyrisgreiðslur séreignardeildar samkvæmt reglugerð sjóðsins voru 22,5 milljónir króna. Lífeyrisþegar voru alls 98. Greiðslur samkvæmt ákvæðum til bráðabirgða fengu 60 og ellilífeyri fengu 38.

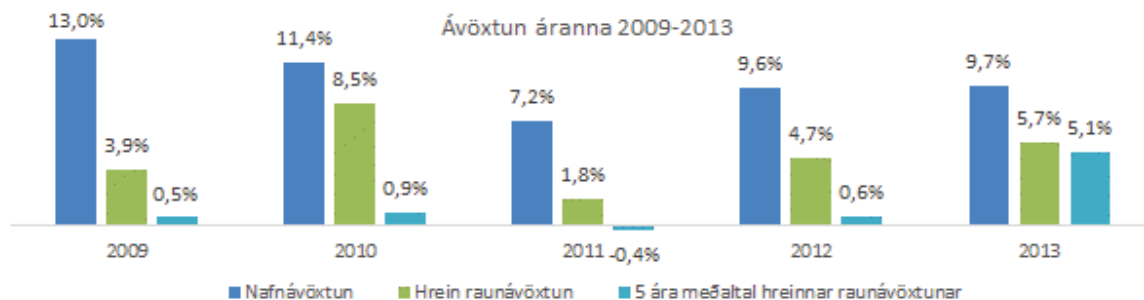
Á meðfylgjandi mynd má sjá þróun í lífeyrisbyrði séreignardeildar Festu frá 2007-2013. Á undanförunum árum hafa greiðslur úr séreignarsjóði aukist verulega. Meginástæða þess eru ákvæði til bráðabirgða um heimild til útgreiðslu séreignarsparnaðar sem sett voru á árinu 2009. Hafa þau ákvæði verið framlengd nokkrum sinnum.

Á árinu 2013 greiddu alls 317 sjóðfélagar til séreignardeildar. Í árslok eiga 4.519 sjóðfélagar réttindi í séreignardeild.

Ávöxtun séreignardeildar

Nafnávöxtun séreignardeildar var 9,7% á árinu 2013 samanborið við 9,6% árið á undan. Hrein raunávöxtun, þ.e. raunávöxtun að teknu tilliti til kostnaðar var 5,7%. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára hefur batnað umtalsvert, var jákvætt um 5,1% í lok árs 2013.

Hrein eign séreignardeildar til greiðslu lífeyris í árslok 2013 er 283,1 milljónir króna.

Markmið um eignasamsetningu

Fjárfestingarstefna séreignardeildar er grundvölluð á samþykktum sjóðsins og lögum um lífeyrissjóði. Sjóðstjórar sjóðsins skulu ávaxta fé sjóðsins með hliðsjón af þeim kjörum sem best eru boðin á hverjum tíma með tilliti til ávöxtunar og áhættu. Skipting verðbréfacignar skal miðuð við þau eignamörk sem tilgreind eru í töflu hér að neðan. Eignaskipting getur farið tímabundið út fyrir tilgreind mörk, m.a. vegna skyndilegra breytinga á markaðsgengi verðbréfa. Skal þá leitast við að lagfæra hlutföll í eignasamsetningu eins fljótt og mögulegt er.

Fjárfestingarstefna séreignardeildar

Fjárfestingarstefna séreignardeildar tekur mið af þeim takmörkunum sem lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 setja.

Samkvæmt eðli máls, geta réttahafar óskað eftir flutningi innistæðna sinna til annarra vörsluaðila. Því er brýnt að velja auðseljanlegar fjárfestingar til að mæta slíkum óskum. Fjárfestingarheimildir séreignardeildar eru því þrengri en samtryggingardeildar. Stefnt skal að fjárfestingum í skráðum auðseljanlegum eignum. Þó er heimilt að eiga óskráðar eignir ef þær eru inni í sjóðum sem eru sem slíkir auðseljanlegir.

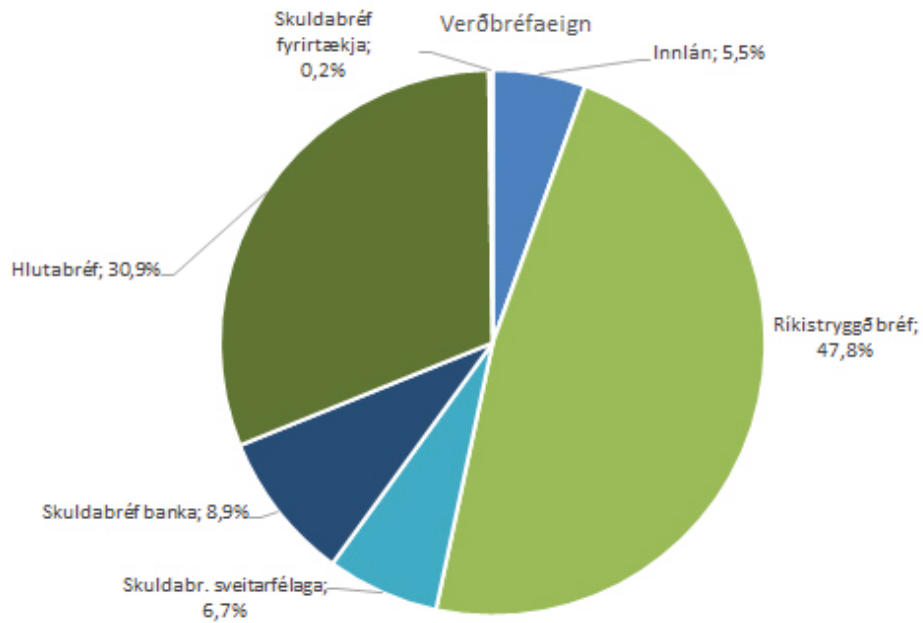
Festa - Séreignardeild	Markmið	Vikmörk
Skuldabréf		
Íslensk skuldabréf með ábyrgð ríkis	43%	20-80%
Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	7%	0-20%
Skuldabréf og víxlar banka, sparisjóða og annarra lánastofnana	9%	0-20%
Önnur verðbréf	7%	0-20%
Erlend skuldabréf	0%	0-10%
Innlán	1%	0-30%
Samtals skuldabréf	67%	60-100%
Hlutabréf		
- þ.a. erlend hlutabréf	21%	0-25%
- þ.a. innlend hlutabréf	12%	0-15%
Samtals hlutabréf	33%	0-40%
Samtals	100%	

Séreignardeild sjóðsins er tiltölulega lítil. Því var ákveðið að fækka sparnaðarleiðum úr tveimur í eina fyrir nokkrum árum í hagræðingarskyni.

Aldurssamsetning sjóðfélaga séreignardeildar er hagstæð, meðalaldur sjóðfélaga er rúmlega 32 ár, og því er gert ráð fyrir jákvæðu greiðsluflæði til lengri tíma litið. Þetta er þó háð mikilli óvissu við núverandi aðstæður. Takmörkun möguleika á viðbótarsparnaði, skv. breytingu á lögum 2011, samfara áðurnefndum sérlægum frá 2009 um tímabundna útgreiðslu hafa veruleg áhrif á þær forsendur. Því er brýnt að leggja áherslu á seljanleika eigna í fjárfestingarstefnu.

Verðbréfaeign séreignardeildar

Af verðbréfaeign séreignardeildar í lok ársins vege ríkistryggð skuldabréf hvað þyngst í eignasafninu eða tæp 48%. Því næst koma hlutabréf sem vege tæp 31% af eignum. Erlend hlutabréf vege hvað þyngst í hlutabréfaeign sjóðsins eða sem nemur tæpum 21% af eignum.

Í skiptingu verðbréfa á flokka hefur verið horft til samsetningar undirliggjandi eigna verðbréfasjóða.

ÁRSREIKNINGUR

2013

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Festu lífeyrissjóðs

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Festu lífeyrissjóðs fyrir árið 2013. Ársreikningurinn hefur að geyma áritun og skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því álitum sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum, skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáiast um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðun felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatid er tekið tillit til þess innra eftirlits lífeyrissjóðsins sem varðar gerð og framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sjóðsins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2013, efnahag hans 31. desember 2013 og breytingu á handbæru fé á árinu 2013, í samræmi við lög og reglur um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Reykjavík, 27. mars 2014

Árni Snæbjörnsson
löggiltur endurskoðandi

Ernst & Young ehf.
Borgartúni 30
105 Reykjavík

Skýrsla stjórnar Festu lífeyrissjóðs

Festa lífeyrissjóður starfar samkvæmt lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Sjóðurinn rekur skrifstofur á þremur stöðum. Aðalskrifstofa sjóðsins er í Reykjanesbæ en auk þess eru skrifstofur á Akranesi og á Selfossi. Hjá sjóðnum starfa 11 starfsmenn í 10 stöðugildum.

Við gerð þessa ársreiknings var í meginatriðum fylgt sömu reikningsskilaaðferðum og undanfarin ár.

Sjóðurinn starfar í tveimur deildum, samtryggingardeild og séreignardeild. Ávöxtun eigna þeirra er að fullu aðskilin.

Á árinu greiddu til samtryggingardeildar sjóðsins samtals 14.828 sjóðfélagar hjá 1.933 launagreiðendum. Virkir sjóðfélagar, þ.e. þeir sem greiddu í hverjum mánuði, voru 10.232. Iðgjöld námu 4.451 millj. kr. sem er 10,0% hækkun frá fyrra ári. Í árslok eiga 81.209 sjóðfélagar réttindi hjá sjóðnum.

Lífeyrisgreiðslur samtryggingardeildar samkvæmt reglugerð sjóðsins voru 2.481 millj. kr., en það er 10,2% hækkun frá fyrra ári. Lífeyrisþegar voru 6.689, en þeim fjölgaði um 371 frá fyrra ári. Ellilífeyri fengu 3.984, örorkulífeyri 1.762, makalífeyri 581 og barnalífeyri 362.

Til séreignardeildar greiddu á árinu 317 rétthafar hjá 38 launagreiðendum. Virkir sjóðfélagar í séreignardeild voru 125. Iðgjöld séreignardeildar námu 25,7 millj. kr., sem er um 8,4% lækkun frá fyrra ári, en þá voru iðgjöldin 27,9 millj. kr. Í árslok eiga 4.519 sjóðfélagar réttindi í séreignardeild.

Lífeyrisgreiðslur séreignardeildar samkvæmt reglugerð sjóðsins voru 22,5 millj. kr., en það nemur 3,4% hækkun frá fyrra ári. Lífeyrisþegar voru alls 98. Greiðslur samkvæmt ákvæðum til bráðabirgða fengu 60 og ellilífeyri fengu 38.

Seðlabanki Íslands hélt stýrivöxtum óbreyttum í 6% á árinu 2013, eftir hækkun um 1,25% árið áður. Nafnávöxtun verðtryggðrar skuldabréfavisitölu var 2% á árinu 2013, en það jafngildir 1,6% neikvæðri raunávöxtun. Óverðtryggða skuldabréfavisitalan sýndi nokkuð betri nafnávöxtun, eða um 6,6%. Mjög góð ávöxtun var almennt á innlendum hlutabréfum á árinu en Úrvalsvisitala hlutabréfa hækkaði um 18,9%. Á árinu voru þrjú ný félög skráð í Kauphöllina. Von er á fleiri skráningum á árinu 2014. Má því binda vonir við að fleiri stöðum verði smátt og smátt skotið undir innlendan hlutabréfamarkað.

Ávöxtun á erlendum hlutabréfamörkuðum var almennt góð, en Heimsvísitala hlutabréfa hækkaði um 26,7% mælt í dollar. Íslenska krónan styrktist um 9,7% gagnvart helstu myntum árið 2013. Styrking gagnvart dollar var þó heldur meiri eða 10,7%, sem gerir nafnávöxtun heimsvísitölu í krónum talið um 14,5%.

Nafnávöxtun samtryggingardeildar var jákvæð um 9,5% á árinu 2013. Verðbólga mældist 3,7% yfir árið og því var raunávöxtun 5,7% og hrein raunávöxtun að teknu tilliti til rekstrarkostnaðar 5,5%. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára er 2%. Ef litið er til 10 ára er meðaltalið jákvætt um 1,7%. Nafnávöxtun séreignardeildar var 9,7% og hrein raunávöxtun hennar jákvæð um 5,7%. Eignir séreignardeildar liggja aðallega í ríkisskuldabréfum og erlendum hlutabréfum. Meðaltal hreinnar raunávöxtunar séreignardeildar síðustu 5 ár er jákvætt um 5,1%. Ef litið er til 10 ára er meðaltalið jákvætt um 2,9%.

Hrein eign sjóðsins til greiðslu lífeyris nam 89.388 millj. kr. í árslok. Á árinu hækkaði hún um kr. 9.791 millj. kr. eða um 9,1%. Af fjárfestingum sjóðsins voru 15,6% í erlendum gjaldmiðlum og 84,4% í íslenskum krónum. Verðbréf með breytilegum tekjum voru 37,8% fjárfestinga, en verðbréf með föstum tekjum voru 62,2%.

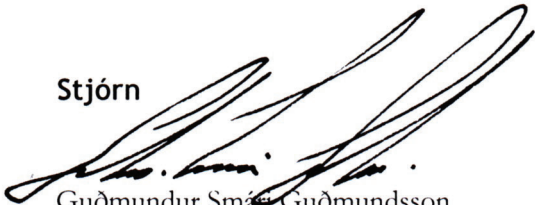
Skýrsla stjórnar Festu lífeyrissjóðs

Vígfús Ásgeirsson tryggingastærðfræðingur hefur gert tryggingafræðilega úttekt á fjárhagsstöðu samtryggingardeildar sjóðsins miðað við árslok 2013. Samkvæmt henni eru áunnin réttindi sjóðfélaga 2.762 millj. kr. hærri en eignir og heildarskuldbindingar, miðað við 3,5% vexti, 6.539 millj. kr. hærri en eignir. Skuldbindingar umfram eignir í árslok 2013 nema því 3,8%.

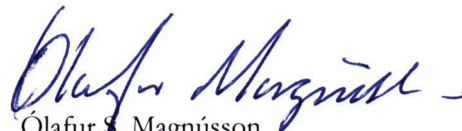
Stjórn Festu lífeyrissjóðs og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2013 með undirskrift sinni.

Reykjavík, 27. mars 2014

Stjórn

Guðmundur Smári Guðmundsson
formaður

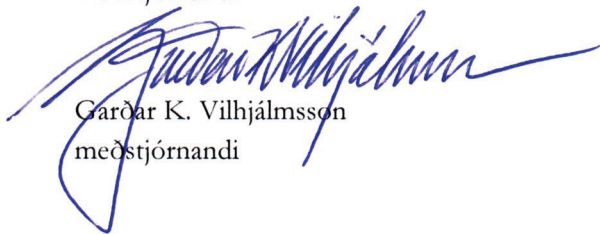
Ólafur S. Magnússon
varaformaður

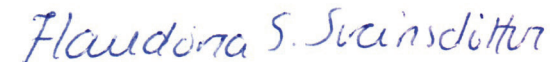
Guðrún Hafsteinsdóttir
meðstjórnandi

Björg Bjarnadóttir
meðstjórnandi

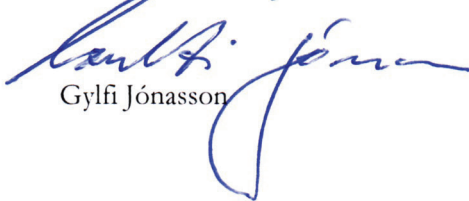

Garðar K. Vilhjálmsson
meðstjórnandi

Halldóra Sigr. Sveinsdóttir
meðstjórnandi

Framkvæmdastjóri

Gylfi Jónasson

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2013

	Skýr.	2013	2012
Iðgjöld	3		
Iðgjöld sjóðfélaga		1.456.534.247	1.331.681.019
Iðgjöld launagreiðenda		3.026.106.689	2.774.018.052
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(5.842.126)	(29.918.395)
Framlag ríkisins til jöfnunar örorkubyrði		278.550.694	258.123.201
		<u>4.755.349.504</u>	<u>4.333.903.877</u>
Lífeyrir			
Lífeyrir	4	2.503.206.500	2.273.285.137
Umsjónarnefnd eftirlauna		(3.439.942)	(4.539.052)
Annar beinn kostnaður vegna örorku		9.002.883	9.309.080
Framlag í VIRK starfsendurhæfingarsjóð		41.480.667	5.303.601
		<u>2.550.250.108</u>	<u>2.283.358.766</u>
Fjárfestingartekjur			
Tekjur af eignarhlutum		2.381.146.798	1.755.077.683
Tekjur af fasteign		0	252.000
Vaxtatekjur og gengismunur	5	5.386.088.897	6.485.123.250
Aðrar fjárfestingartekjur		(19.795.339)	0
Breytingar á niðurfærslu eigna	14	39.426.618	(373.372.961)
		<u>7.786.866.974</u>	<u>7.867.079.972</u>
Fjárfestingargjöld			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		90.625.480	86.048.143
Önnur fjárfestingargjöld		8.418.817	13.389.557
		<u>99.044.297</u>	<u>99.437.700</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		119.019.538	111.786.466
		<u>119.019.538</u>	<u>111.786.466</u>
Aðrar tekjur	25	16.788.651	15.640.430
Óregluleg gjöld			
Skattlagning hins opinbera	26	0	5.404.237
		<u>0</u>	<u>5.404.237</u>
Hækkun á hreinni eign á árinu		9.790.691.186	9.716.637.110
Hrein eign frá fyrra ári		<u>79.597.510.603</u>	<u>69.880.873.493</u>
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris		<u>89.388.201.789</u>	<u>79.597.510.603</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2013

	Skýr.	31.12.2013	31.12.2012
Eignir			
Fjárfestingar			
Húseignir og lóðir	2,6,7	14.763.927	15.103.183
Hlutdeildarfélög	8	12.374.518	12.374.520
		<u>27.138.445</u>	<u>27.477.703</u>
Aðrar fjárfestingar			
Verðbréf með breytilegum tekjum	2, 9-11	33.563.628.523	28.912.044.834
Verðbréf með föstum tekjum	2,12,14	52.281.716.292	47.513.761.349
Veðlán	2,13,14	3.417.536.870	3.162.914.936
Aðrar fjárfestingar	2	14.872.758	40.138.199
		<u>89.277.754.443</u>	<u>79.628.859.317</u>
Fjárfestingar		<u>89.304.892.888</u>	<u>79.656.337.020</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur	17	902.645.111	846.456.267
Aðrar kröfur		121.096.278	56.356.687
Kröfur		<u>1.023.741.389</u>	<u>902.812.954</u>
Aðrar eignir			
Rekstrarfjármunir og aðrar efnislegar eignir	2,6,7	22.104.047	23.236.036
Sjóður og veltuinnlán		562.243.816	848.384.561
Aðrar eignir		<u>584.347.863</u>	<u>871.620.597</u>
Eignir		<u>90.912.982.140</u>	<u>81.430.770.571</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Aðrar skuldir	19	1.524.780.351	1.833.259.968
		<u>1.524.780.351</u>	<u>1.833.259.968</u>
Skuldir		<u>1.524.780.351</u>	<u>1.833.259.968</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris alls		<u>89.388.201.789</u>	<u>79.597.510.603</u>
Ábyrgðir			
Afleiðusamningar	20		
Framtaksfjárfestingar	21		

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2013

	2013	2012
Inngreiðslur		
Iðgjöld	4.401.214.919	4.100.073.308
Fjárfestingartekjur	2.715.339.742	2.488.609.036
Aðrar tekjur	297.393.485	276.614.765
Afborganir verðbréfa	2.825.341.818	2.400.628.228
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	6.470.136.213	4.025.820.457
Seld verðbréf með föstum tekjum	3.897.535.096	2.487.013.883
Lækkun á bundnum innistæðum	0	847.787.214
Seldar aðrar fjárfestingar	30.112.422	0
Inngreiðslur	<u>20.637.073.695</u>	<u>16.626.546.891</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	2.550.064.022	2.283.687.260
Fjárfestingargjöld	99.044.297	99.437.700
Rekstrarkostnaður án afskrifta	126.816.787	97.777.371
Útgreiðslur vegna gjaldmiðlasamninga	392.325.461	0
Aðrar útgreiðslur	0	56.883.031
Útgreiðslur	<u>3.168.250.567</u>	<u>2.537.785.362</u>
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu	<u>17.468.823.128</u>	<u>14.088.761.529</u>
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting		
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	8.085.844.935	4.734.393.781
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	9.626.250.478	8.594.762.586
Ný veðlán og útlán	29.400.000	28.920.000
Aðrar fjárfestingar	13.468.460	29.770.770
Ráðstöfun alls	<u>17.754.963.873</u>	<u>13.387.847.137</u>
Hækkun (lækkun) á sjóði og veltiinnlánnum	(286.140.745)	700.914.392
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	<u>848.384.561</u>	<u>147.470.169</u>
Sjóður og veltiinnlán í árslok	<u>562.243.816</u>	<u>848.384.561</u>

Skýringar

1. Starfsemi

Lífeyrissjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Meginstarfsemi sjóðsins felst í rekstri samtryggingasjóðs, en að auki rekur hann séreignardeild.

Lífeyrissjóðurinn veitir viðtöku iðgjaldi til greiðslu lífeyris vegna elli til aviloka, örorku eða andláts skv. nánari ákvæðum laganna. Skylduaðild er að lífeyrissjóðnum og er kveðið á um iðgjald til sjóðsins í kjarasamningum aðila vinnumarkaðarins. Stéttarfélagin sem aðild eiga að þessum sjóði eru Verkalýðs- og sjómannafélag Keflavíkur og nágr., Félag iðn- og tæknigreina, Verkalýðs- og sjómannafélag Sandgerðis, Verkalýðsfélag Grindavíkur, Verslunarmannafélag Suðurnesja, Bárán stéttarfélag, Efling stéttarfélag, Verkalýðsfélag Suðurlands, Verkalýðsfélag Akraness, Verkalýðsfélag Snæfellinga og Stéttarfélag Vesturlands. Launþegum þessara félaga ber að greiða 4% af heildarlaunum sínum til þessa sjóðs á móti 8% framlagi atvinnurekenda eða samtals 12% sem kallast lágmarksiðgjöld og skulu þau renna til sjóðsins. Öðrum launamönnum sem ekki er skylt að greiða lágmarksiðgjöld til annars lífeyrissjóðs er einnig heimilt að greiða iðgjöld til Festu lífeyrissjóðs.

Séreignardeild Festu lífeyrissjóðs tekur við viðbótariðgjöldum sjóðfélaga. Sjóðfélögum í samtryggingardeild lífeyrissjóðsins, ásamt öðrum sem þess óska, er frjálst að greiða viðbótariðgjöld í séreignardeild. Séreignardeildin býður upp á eina ávöxtunarleidd með vel dreifðu eignasafni.

Með iðgjaldgreiðslum til öflunar lífeyrisréttinda í sameign ávinnur sjóðfélagi sér og maka sínum og börnum eftir því sem við á rétt til ellilífeyris, örorkulífeyris og maka- og barnalífeyris. Réttur til töku ellilífeyris hefst þegar sjóðfélagi er orðinn 60-70 ára. Sjóðfélagi á rétt á örorkulífeyri ef hann verður fyrir orkutapi sem metið er 50% eða meira. Andist sjóðfélagi, eiga eftirlifandi maki og börn rétt á lífeyri úr sjóðnum. Í samþykktum sjóðsins er kveðið nánar á um ávinnslu réttinda en hún er að hluta til háð aldri. Lífeyrissjóðurinn ábyrgist lífeyrisskuldbindingar sínar með eignum sínum. Árlega er gerð tryggingafræðileg úttekt á stöðu sjóðsins og getur hún haft áhrif á lífeyrisréttindi sjóðfélaga því sjóðnum er skylt að auka eða skerða lífeyrisréttindi sjóðfélaga fari munur milli eigna og lífeyrisskuldbindinga sjóðsins fram yfir tiltekin mörk.

Lífeyrisréttindi í séreignardeild miðast við innborguð iðgjöld réttthafa ásamt þeirri hreinu ávöxtun sem fengist hefur á iðgjöldin. Heimilt er að leyfa töku séreignarsparnaðar þegar réttthafi er orðinn 60 ára.

2. Reikningsskilaaðferðir

Ársreikningurinn er í samræmi við lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglur um ársreikninga lífeyrissjóða og góða reikningsskilavenju. Við gerð ársreikningsins er í öllum meginatriðum fylgt sömu reikningsskilaaðferðum og á fyrra ári. Ársreikningurinn er í íslenskum krónum og allar fjárhæðir eru sýndar í heilum krónum nema þar sem annað er tilgreint. Stjórnendur þurfa að meta og taka sértækar ákvarðanir er varða mikilvæga liði ársreikningsins og vegna eðlis síns eru háðir mati hverju sinni. Matsaðferðirnar eiga sér stöð í góðri reikningsskilavenju. Raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir, geta við sölu eða aðra ráðstöfun, reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

Verðbréfaeign sjóðsins skiptist í verðbréf með breytilegum tekjum, verðbréf með föstum tekjum, veðlán, önnur útlán og aðrar fjárfestingar. Skilgreiningar á framangreindri flokkun ásamt matsaðferðum sem beitt er við hvern lið fjárfestinga eru eftirfarandi:

Verðbréf með breytilegum tekjum eru framseljanleg verðbréf svo sem hlutabréf, hlutdeildarskírteini og önnur slík verðbréf með breytilegum tekjum eða verðbréf sem háð eru afkomu útgefanda. Þau verðbréf með breytilegum tekjum sem skráð eru á skipulegum verðbréfamarkaði eru eignfærð á markaðsverði í árslok, en það telst vera verðið á síðasta skráningardegi ársins. Óskráð bréf eru metin á framreiknuðu kaupverði eða áætluðu markaðsverði hvort sem lægra er.

Nokkur samlagshlutafélög eru að forminu til óskráð hlutfjáreign. Við teljum þó gefa gleggri mynd af stöðu þeirra að færa eignir þeirra á innra virði líkt og um hlutdeildarsjóð væri að ræða. Um eftirtaldir eignir er að ræða og er upphaflegt kostnaðarverð þeirra birt innan sviga: Framtakssjóður Íslands slhf (614.976.000 kr.), Horn II slhf (52.669.433 kr.), SRE II slhf (183.930.244 kr.), SF I slhf (375.987.931 kr.), SF III (183.308.100 kr.).

Verðbréf með föstum tekjum eru framseljanleg skuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum sem gefin eru út af lánastofnunum, opinberum aðilum eða öðrum félögum. Hér er átt við bréf sem t.d. eru bundin við vísitölu eða gengi gjaldmiðla hvort sem vextir eru fastir eða hafa tiltekna vaxtaviðmiðun. Verðbréf með föstum tekjum eru færð til eignar miðað við ávöxtunarkröfu þeirra á kaupdegi. Afleiðutengd skuldabréf eru færð til eignar á markaðsverði.

Skýringar

Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Veðlán eru útlán til sjóðfélaga og önnur útlán sem veitt eru gegn veði í fasteignum. Sjóðfélagabréf eru færð til eignar með áföllnum vöxtum miðað við vaxtakjör þeirra. Önnur veðlán eru færð til eignar miðað við ávöxtunarkröfu þeirra á kaupdegi.

Bundin innlán eru færð til eignar með áföllnum vöxtum miðað við vaxtakjör þeirra.

Aðrar fjárfestingar eru fullnustueignir sem metnar eru á kaupverði.

Eignir og skuldir sem bundnar eru vísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla eru færðar upp miðað við verðlag eða gengi í árslok.

Aðrar reikningsskilaaðferðir sem snerta einstök efnisatriði ársreikningsins eru tilgreindar í skýringum hér á eftir.

3. Iðgjöld

	2013	2012
Iðgjöld samtryggingardeildar greinast þannig:		
Iðgjöld ársins.....	4.461.093.598	4.075.086.433
Réttindaflutningur nettó.....	(7.855.164)	(24.421.629)
Endurgreidd iðgjöld.....	(2.156.727)	(2.764.942)
	<u>4.451.081.707</u>	<u>4.047.899.862</u>
Iðgjöld séreignardeildar greinast þannig:		
Iðgjöld ársins.....	21.547.338	30.612.638
Réttindaflutningur nettó.....	4.169.765	(2.731.824)
	<u>25.717.103</u>	<u>27.880.814</u>
Framlag ríkisins til jöfnunar örorkubyrði	278.550.694	258.123.201
Iðgjöld samtryggingar- og séreignardeilda samtals.....	<u>4.755.349.504</u>	<u>4.333.903.877</u>

4. Lífeyrir

Lífeyrir samtryggingardeildar greinist þannig:

	Eftirlaun skv. samþykktum sjóðsins	Eftirlaun samkvæmt lögum	Samtals 2013	Samtals 2012
Ellilífeyrir	1.536.481.375	1.027.585	1.537.508.960	1.394.383.057
Örorkulífeyrir	793.935.981	0	793.935.981	709.199.243
Makalífeyrir	112.432.253	2.412.357	114.844.610	116.027.008
Barnalífeyrir	34.421.824	0	34.421.824	31.944.887
	<u>2.477.271.433</u>	<u>3.439.942</u>	<u>2.480.711.375</u>	<u>2.251.554.195</u>

Lífeyrir séreignardeildar greinist þannig:

Greiðslur skv. ákvæði til bráðabirgða VIII við lög nr. 129/1997.....	17.656.268	19.249.798
Ellilífeyrir	4.838.857	2.481.144
	<u>22.495.125</u>	<u>21.730.942</u>
Lífeyrir samtryggingar- og séreignardeildar samtals.....	<u>2.503.206.500</u>	<u>2.273.285.137</u>

Skýringar

5. Vaxtatekjur og gengismunur

	Samtals 2013	Samtals 2012
Vaxtatekjur og gengismunur greinast þannig:		
Vaxtatekjur og verðbætur af bankainnistæðum og skammtímakröfum	51.622.800	58.871.830
Vanskilavextir	34.595.806	14.245.526
Vextir, verðbætur og gengismunur af verðbréfaeign	5.372.533.598	6.493.752.088
Tekjur (gjöld) vegna gengisvarناسamninga	(72.952.049)	(82.033.225)
Innheimtuþóknunir og lántökugjöld	288.742	287.031
Vaxtatekjur og gengismunur alls	<u>5.386.088.897</u>	<u>6.485.123.250</u>

Varanlegir rekstrarfjármunir

6. Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fasteignir og endurbætur	Innréttingar, áhöld og tæki	Samtals
Stofnverð í ársbyrjun.....	18.847.564	35.894.007	54.741.571
Afskrifað áður	(3.744.381)	(12.657.971)	(16.402.352)
Bókfært verð í ársbyrjun.....	15.103.183	23.236.036	38.339.219
Viðbót á árinu.....	0	1.572.777	1.572.777
Afskrifað á árinu	(339.256)	(2.704.766)	(3.044.022)
Bókfært verð í árslok.....	<u>14.763.927</u>	<u>22.104.047</u>	<u>36.867.974</u>
Afskriftarhlutföll	2%	6,67-33%	

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhaldstíma á árinu.

7. Vátryggingamat eigna lífeyrissjóðsins í árslok greinist þannig:

	Fasteigna- mat	Vátrygginga- mat	Bókfært verð
Fasteignir.....	13.570.000	34.400.000	14.763.927
Innréttingar, áhöld og tæki		31.335.000	22.104.047
	<u>13.570.000</u>	<u>65.735.000</u>	<u>36.867.974</u>

Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum

8. Eignarhlutar sjóðsins í hlutdeildarfélögum eru færðir í samræmi við hlutdeild félagsins í eigin fé þeirra.

	Hlutdeild	Nafnverð	Bókfært verð
Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum:			
Jökla-Verðbréf hf.....	33,33%	10.000.000	<u>12.374.518</u>
			<u>12.374.518</u>

Skýringar

Verðbréf með breytilegum tekjum

9. Verðbréf með breytilegum tekjum greinast þannig:

	Skráð	Óskráð	Samtals
Eignarhlutar í innlendum félögum	6.648.762.939	5.805.365.336	12.454.128.275
Eignarhlutar í erlendum hlutafélögum	2.073.236.480	68.867.656	2.142.104.136
Innlend hlutdeildarskírteini og sjóðir	6.503.911.051	1.368.518.906	7.872.429.957
Erlend hlutdeildarskírteini og sjóðir	8.998.378.337	2.096.587.818	11.094.966.155
	<u>24.224.288.807</u>	<u>9.339.339.716</u>	<u>33.563.628.523</u>

10. Eignarhlutar í innlendum hlutafélögum greinast þannig:

	Hlutdeild	Nafnverð	Bókfært verð
Skráð félög:			
Hagar hf.	4,50%	52.683.521	2.023.047.206
Marel hf.	1,70%	12.546.305	1.668.658.565
Össur hf.	0,80%	3.632.104	831.751.816
Icelandair Group hf.	0,70%	35.133.333	639.426.661
Tryggingamiðstöðin hf.	1,84%	14.021.963	449.403.914
N1 hf.	1,82%	18.149.593	343.027.308
Eimskipafélag Íslands hf.	0,51%	1.027.570	269.223.340
Reginn fasteignafélag hf.	1,29%	16.758.168	260.589.512
Century Aluminium Company	3,97%	75.302	86.597.300
Fjarskipti hf.	0,39%	12.952.470	35.295.481
Vátryggingafélag Íslands hf.	0,10%	2.515.723	27.144.651
Sláturfélag Suðurlands svf.	5,98%	11.964.906	14.597.185
			<u>6.648.762.939</u>

	Hlutdeild	Nafnverð	Bókfært verð
Óskráð félög og stofnfé:			
Framtakssjóður Íslands slhf.	2,76%	614.976	1.291.330.365
Jarðvarmi slhf.	7,13%	876.669	921.780.633
AO fjárfestingarfélag slhf.	20,00%	672.877.284	691.044.971
Skipti hf.	0,90%	208.551.871	590.201.798
SF 1 slhf.	6,93%	351.793.800	514.674.329
Eyrir Invest hf.	1,53%	15.384.615	399.999.990
SRE II slhf.	9,44%	1.839.302	225.590.390
IEI slhf.	2,76%	110.356	202.571.715
Foss slhf.	17,49%	2.607.413	191.490.053
Stoðir hf.	0,92%	109.647.836	177.190.903
FAST1 slhf.	5,36%	128.596.757	128.596.757
CCP hf.	0,51%	48.064	98.290.880
SF-III slhf.	7,21%	1.833.081	69.473.770
Atorka Group hf.	1,95%	44.675.827	67.013.741
Horn II slhf.	5,30%	526.694	56.813.991
Eignarhaldsfélag Suðurnesja hf.	9,18%	46.700.000	46.700.000
FÍ Fasteignafélag slhf.	7,05%	658.973	37.970.024
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf.	12,80%	35.000.000	35.000.000
Reiknistofa lífeyrissjóða hf.	7,94%	8.773.700	17.507.918
Advania hf.	0,71%	3.900.874	16.102.808
DMM Lausnir ehf.	7,84%	625.000	12.500.000
Önnur og smærri félög			13.520.300
			<u>5.805.365.336</u>

Eignarhlutar í innlendum félögum alls..... 12.454.128.275

Skýringar

Verðbréf með breytilegum tekjum (framhald)

10. Eignarhlutar í erlendum hlutafélögum greinast þannig:

	Hlutdeild	Nafnverð	Bókfært verð
Félög á erlendum mörkuðum, eignarhluti óverulegur nema annað komi fram:			
Bank Nordik P/F	1,38%	138.289	380.872.798
NAXS Nordic Access Buyout Fund AB.....	1,57%	235.000	163.184.846
Sumitomo Mitsui Finl Group Inc.....	Óveruleg	135.052	162.579.973
Actavis Plc.....	"	7.676	147.990.824
Apple Inc.....	"	2.170	139.710.362
Yahoo Inc.....	"	27.638	128.265.039
Shire Plc.....	"	7.735	125.418.696
Toyota Motor Corp.....	"	8.136	113.835.163
Mastercard Inc.....	"	1.177	112.847.688
Amgen Inc.....	"	7.080	92.690.091
CVS Caremark Corp.....	"	10.746	88.260.908
Comcast Corp.....	"	14.090	84.025.763
Biogen Idec Inc.....	"	2.571	82.489.443
BlackRock Inc.....	"	1.891	68.677.522
UBS AG.....	"	28.919	63.885.830
Jarden Corp.....	"	7.404	52.128.055
Adidas-Salomon AG.....	"	5.090	37.518.567
Önnur og smærri félög.....	"		97.722.567
			<u>2.142.104.136</u>

11. Hlutdeildarskrteini og sjóðir greinast þannig:

	Bókfært verð
Hlutdeildarskrteini innlendra skuldabréfasjóða:	
Sjóður 5 - innlend ríkisskuldabréf.....	3.426.231.262
Sjóður 7 - löng ríkisskuldabréf	1.117.544.882
Gamma Credit Fund.....	200.734.946
Aðrir og smærri sjóðir.....	24.598.797
	<u>4.769.109.887</u>
Hlutdeildarskrteini innlendra hlutabréfasjóða:	
Hlutabréfasjóðurinn VÍB.....	1.197.558.841
Úrvalsbréf Landsbankans.....	418.978.202
Öndvegisbréf Landsbankans.....	171.831.761
	<u>1.788.368.804</u>
Innlendir vogunarsjóðir:	
GAMMA Iceland Fixed Income Fund.....	493.191.714
GAMMA EQ1.....	267.893.486
	<u>761.085.200</u>
Innlendir framtakssjóðir:	
Gamma Novus.....	200.000.000
Auður Capital fagfjárfestastjóður.....	122.109.301
Íslenski athafnasjóðurinn.....	97.623.821
	<u>419.733.122</u>

Skýringar

Verðbréf með breytilegum tekjum (framhald)

Innlendir blandaðir sjóðir:

Séreignarsjóður, sparnaðarleið II.....	134.132.944
	<u>134.132.944</u>

Innlend hlutdeildarskírteini og sjóðir alls	<u>7.872.429.957</u>
---	----------------------

Hlutdeildarskírteini erlendra hlutabréfasjóða:

BGF Global Dynamic Equity EUR.....	2.406.071.827
Black Rock BIPF Global Enhanced Fund.....	2.125.899.413
BGF Global Dynamic Equity USD.....	1.379.129.448
BLK Developed World Index.....	556.484.323
Skagen Kon-Tiki Fund.....	315.125.328
Black Rock Index Selection Developed World Index Fund.....	312.186.757
KMS BRIC Fund.....	261.417.647
Aðrir og smærri sjóðir.....	197.391.416
	<u>7.553.706.159</u>

Erlendir framtakssjóðir:

Landsbanki Private Equity II.....	579.783.363
Crown Asia Pacific Private Equity.....	433.620.545
Crown European Buyout Opp.....	429.716.299
Partner Group Global Value.....	417.219.128
Crown Global Secondaries II.....	372.527.346
Morgan Stanley Emerging Private Markets.....	295.878.937
Standard Life European Strategic Partners.....	227.752.922
Black Rock Private Opportunities Fund.....	165.403.358
Morgan Stanley Global Distressed.....	138.143.383
Morgan Stanley Private Equity.....	126.440.847
Aðrir og smærri sjóðir.....	209.058.679
	<u>3.395.544.807</u>

Erlendir vogunarsjóðir:

Artemis Holdings Hedge Fund.....	4.283.417
	<u>4.283.417</u>

Erlendir fasteignasjóðir:

Standard Life European Property Fund.....	141.431.772
	<u>141.431.772</u>

Erlend hlutdeildarskírteini og sjóðir alls	<u>11.094.966.155</u>
--	-----------------------

Hlutdeildarskírteini og sjóðir alls	<u>18.967.396.112</u>
---	-----------------------

Skýringar

Verðbréf með föstum tekjum

12. Verðbréf með föstum tekjum greinast þannig:

Skuldabréf með ríkisábyrgð:

Íbúðabréf	19.249.014.610
Ríkisbréf verðtryggð	5.034.980.419
Ríkisbréf óverðtryggð	4.473.181.123
Ýmis skuldabréf með ríkisábyrgð	2.101.663.484
Húsbréf	871.311.525
Húsnæðisbréf	664.470.980
Fjárfestingalánasjóðir með ábyrgð ríkisins	194.377.503
Skuldabréf Húsnæðisstofnunar	80.213.286
	<u>32.669.212.930</u>

Önnur skuldabréf:

Skuldabréf sveitarfélaga	11.750.683.123
Skuldabréf lánastofnana	963.995.192
Skuldabréf fyrirtækja og önnur skuldabréf.....	6.897.825.047
	<u>19.612.503.362</u>

Verðbréf með föstum tekjum alls	<u>52.281.716.292</u>
---------------------------------------	-----------------------

Veðlán

13. Veðlán greinast þannig:

Skuldabréf sjóðfélaga	1.597.326.480
Skuldabréf annarra einstaklinga	12.035.233
Skuldabréf atvinnufyrirtækja	1.808.175.157
	<u>3.417.536.870</u>

Afskriftarreikningur verðbréfa

14. Verðbréf með föstum tekjum eru færð niður í efnahagsreikningi vegna óvissu um innheimtu í kjölfar hruns fjármálakerfisins. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða, heldur er myndaður afskriftarreikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Við niðurfærsluna er byggt á bestu fánlegu upplýsingum í hverju tilviki. Gjaldfærð niðurfærsla skiptist þannig að 2.063 mkr. eru vegna skuldbréfa banka og sparisjóða, 1.854 mkr. eru vegna skuldbréfa fyrirtækja, 206 mkr. vegna veðskuldbréfa og 513 mkr. eru vegna innlána. Niðurfærslan hefur verið dregin frá í fjárhæðum einstakra skuldabréfaflokka/innlána í skiptingu skuldabréfaeignar/bundinna innlána.

Afskriftarreikningur útlána greinist þannig:

Niðurfærsla í ársbyrjun	5.778.528.421
Afskrifað endanlega.....	(1.102.780.543)
Lækkun niðurfærslu umfram endanlegar afskriftir.....	(39.426.618)
Niðurfærsla í árslok	<u>4.636.321.260</u>

Skýringar

Markaðsverð fjárfestinga sjóðsins

15. Markaðsverð skuldabréfa sjóðsins í árslok 2013 er áætlað kr. 60.795 milljónir en bókfært verð þeirra er kr. 55.554 milljónir eða um kr. 5.241 milljónum lægra en áætlað markaðsverð.

Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

16. Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum:

	Í íslenskum krónum	Í erlendum gjaldmiðlum	Samtals
Verðbréf með breytilegum tekjum	20.269.018.991	13.294.609.532	33.563.628.523
Verðbréf með föstum tekjum	51.650.639.639	631.076.653	52.281.716.292
Veðlán	3.417.536.870	0	3.417.536.870
Aðrar fjárfestingar	14.872.758	0	14.872.758
	<u>75.352.068.258</u>	<u>13.925.686.185</u>	<u>89.277.754.443</u>
Hlutfallsleg skipting	84,4%	15,6%	100,0%

Skipting fjárfestinga eftir helstu erlendu gjaldmiðlum:

Evra.....	7.456.240.693
Bandaríkjadollar.....	5.534.643.629
Dönsk króna.....	380.872.798
Sterlingspund.....	312.186.757
Aðrir og smærri.....	241.742.308
	<u>13.925.686.185</u>

Kröfur

17. Kröfur á launagreiðendur vegna óinnheimtra iðgjalda eru áætlaðar kr. 903 milljónir. Mat iðgjaldakrafna byggist á reynslu liðinna ára og stuðst er við gögn sem liggja fyrir um skil eftir lok reikningsárs.

Skýringar

Lífeyrisskuldbindingar

18. Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum sjóðsins:

Samkvæmt niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar á stöðu lífeyrissjóðsins í árslok 2013, eru áunnin réttindi sjóðfélaga 2.762 millj. kr. hærrí en eignir. Heildarskuldbindingar, miðað við 3,5% vexti, eru 6.539 millj. kr. hærrí en eignir. Skuldbindingar umfram eignir í árslok 2013 nema því 3,8%.

	Áfallin skuldbinding m.kr.	Framtíðar- skuldbinding m.kr.	Heildar- skuldbinding m.kr.
Eignir			
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	89.105	0	89.105
Núvírði verðbréfa, hækkun.....	3.173	0	3.173
Lækkun vegna fjárfestingargjalda.....	(2.022)	0	(2.022)
Núvírði framtíðariðgjalda.....		73.227	73.227
	<u>90.256</u>	<u>73.227</u>	<u>163.483</u>
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir	72.949	56.547	129.495
Örorkulífeyrir	14.510	14.578	29.088
Makalífeyrir	4.535	3.208	7.743
Barnalífeyrir	133	1.230	1.362
Rekstrarkostnaður	892	1.441	2.334
	<u>93.019</u>	<u>77.004</u>	<u>170.022</u>
Skuldbindingar umfram eignir	(2.762)	(3.777)	(6.539)
Í hlutfalli af skuldbindingum	-3,0%	-4,9%	-3,8%

Skv. 39. gr. laga nr. 129/1997, má ekki vera meira en 10% munur á milli eignarlíða og lífeyrisskuldbindinga og er þá miðað við mismun í hlutfalli af heildarskuldbindingu. Í sömu grein er einnig kveðið á um að hafi slíkur mismunur haldist meiri en 5% samfelld í fimm ár, beri stjórn sjóðsins að gera viðeigandi breytingar á samþykktum hans. Skv. ákvæði til bráðabirgða VI í ofangreindum lögum, má þessi mismunur vera allt að 11% og hafa haldist meiri en 10% samfelld í fimm ár, vegna tryggingafræðilegrar athugunar ársins 2013.

Skýringar

Viðskiptaskuldir

19. Aðrar skuldir greinast þannig:	2013	2012
Launatengd gjöld	8.270.550	8.685.163
Verkalýðs- og sjómannafélag Keflavíkur	8.907.454	943.051
Verkalýðs- og sjómannafélag Sandgerðis	78.898	57.482
Verkalýðsfélag Grindavíkur	4.137.212	4.161.172
FIT og Iðan	4.087.599	4.517.386
Endurhæfingarsjóður	4.093.175	3.274.643
Báran, stéttarfélag	11.313.139	8.196.647
Gengisvarnasamningar	1.470.856.089	1.790.229.501
Aðrar skammtímaskuldir	13.036.235	13.194.923
	<u>1.524.780.351</u>	<u>1.833.259.968</u>

Ábyrgðir og skuldbindingar

20. Afleiðusamningar

Lífeyrissjóðurinn gerði framvirka gjaldmiðlasamninga við lánastofnanir á árinu 2008. Samningarnir voru gerðir í þeim tilgangi að takmarka gengisáhættu vegna erlendra eigna sjóðsins. Í gildi voru samningar um sérstaka gjaldeyrisáhættustýringu við Landsbanka og Glitni banka. Við fall bankanna og uppskiptingu í gamla og nýja voru þessir samningar skildir eftir í þeim gömlu, án þess að nokkur geta verið til staðar til að stýra þeim. Því hefur ríkt nokkur óvissa um hvernig gera á upp þá samninga sem undir þessa áhættustýringu heyrðu. Í júlí mánuði 2011, var gengið frá samkomulagi við Landsbanka um uppgjör samninga. Í byrjun maí 2012 var gengið frá samkomulagi við Glitni um uppgjör samninga og er staða þeirra færð í ársuppgjör í samræmi við það samkomulag. Í upphafi árs nam staða þessara samninga kr. 1.790 milljónum króna. Skuldin er vaxtalaus til nokkurra ára og er því færð afvöxtuð í bækur sjóðsins. Áhrif afvöxtunar minnka með tíma og eru því 73 milljónir færðar til gjalda í rekstur undir liðnum vaxtatekjur og gengismunur og til skuldar í liðinn aðrar skuldir í efnahagsreikningi.

Staða skuldar við Glitni í ársbyrjun.....	1.790.229.501
Fyrsta afborgun af skuld.....	(392.325.461)
Gjaldfærð áhrif afvöxtunar.....	72.952.049
Staða skuldar við Glitni í árslok.....	<u>1.470.856.089</u>

Ofangreint samkomulag gerir ráð fyrir að ágreiningsmál sem bíða dómsniðurstöðu muni hafa áhrif á stöðu samninga ef þau mál falla sjóðnum í hag. Verði dómsniðurstöður Slitastjórn í hag, mun það engin áhrif hafa á ofangreinda stöðu, en falli þær sjóðnum í hag getur ofangreind staða batnað um rúmlega 500 milljónir króna.

Skýringar

Ábyrgðir og skuldbindingar (framhald)

21. Lífeyrissjóðurinn hefur skuldbundið sig til þess að fjárfesta í 25 framtaks- og fasteignasjóðum. Heildarskuldbinding sjóðsins í árslok 2013 nam 13.811 milljónum króna. Ögreidd fjárhæð nemur um 7.378 milljónum króna, þar af eru um 1.311 milljónir króna í erlendri mynt miðað við gengi í árslok 2013.

Önnur mál

22. Laun og tengd gjöld greinast þannig:

	2013	2012
Laun	82.678.672	80.682.926
Launatengd gjöld	16.809.566	18.491.880
	99.488.238	99.174.806
Meðalfjöldi starfa	10,3	10,9

23. Heildarlaun og þóknarir til stjórnar og stjórnenda sjóðsins greinast þannig:

	Laun	Bífreiðaaafnot	Samtals
Gylfi Jónasson, framkvæmdastjóri.....	14.862.608	2.939.004	17.801.612
Guðmundur S. Guðmundsson, stjórnarform. / endursk.nefnd.....	1.173.250	477.076	1.650.326
Ólafur Sævar Magnússon, varaformaður / endursk.nefnd.....	1.120.250	159.202	1.279.452
Garðar K. Vilhjálmsson, stjórnarmaður/endursk.nefnd.....	785.000	147.922	932.922
Guðrún Hafsteinsdóttir, stjórnarmaður.....	710.000	104.897	814.897
Halldóra Sigr. Sveinsdóttir, stjórnarmaður.....	470.000	111.765	581.765
Björg Bjarnadóttir, stjórnarmaður.....	495.000	81.492	576.492
Kristján Jóhannsson, varastjórnarmaður.....	270.000	144.760	414.760
Loftur Guðmundsson, varastjórnarmaður.....	320.000	66.975	386.975
Erla Ósk Pétursdóttir, varastjórnarmaður.....	25.000	12.220	37.220
Anna Skúladóttir, formaður endursk.nefndar.....	400.000	0	400.000
	20.631.108	4.245.313	24.876.421

24. Þóknarir til endurskoðenda sjóðsins námu á árinu 2013 kr. 6.796.714 að meðtöldum virðisaukaskatti og greinast þannig:

	2013	2012
Endurskoðun og ársuppgjör	3.844.188	3.552.150
	3.844.188	3.552.150

Sjóðurinn var á árinu með samning við PWC um innri endurskoðun og nam þóknun sjóðsins til þeirra kr. 2.952.526 að meðtöldum virðisaukaskatti.

Skýringar

25. Aðrar tekjur greinast þannig

	2013	2012
Útseld innheimtu- og tölvuþjónusta til stéttarféлага	16.788.651	14.890.430
Seld húsgögn og áhöld	0	750.000
	16.788.651	15.640.430

26. Skattlagning hins opinbera

Samkvæmt breytingu á lögum nr. 129/1997 um lífeyrissjóði, bar þeim að greiða sérstakt gjald til ríkissjóðs við álagningu opinberra gjalda 2012. Umrætt gjald nam 0,0814% af hreinni eign til greiðslu lífeyris í árslok 2011.

Samkvæmt minnisblaði fjármálaráðherra og Landsamtaka lífeyrissjóða dags. 8. febrúar 2012, átti ríkistjórnin að leggja fram frumvarp haustið 2012 þar sem ofangreind lagabreyting yrði felld úr gildi. Jafnframt átti þá greiðsla gjaldsins vegna ársins 2011 að verða endurgreidd. Ekki var staðið við þetta samkomulag. Málsókn er í undirbúningi vegna þessa máls.

Kennitölur

27. Kennitölur samtryggingardeildar

	2013	2012	2011	2010	2009
Nafnávöxtun	9,53%	10,97%	7,29%	4,76%	3,04%
Raunávöxtun	5,67%	6,16%	1,96%	2,22%	-5,03%
(án kostnaðar og annarra tekna)					
Hrein raunávöxtun	5,54%	6,03%	1,81%	2,10%	-5,15%
Meðaltal hreinnar raun- ávöxtunar sl. 5 ár	1,99%	-3,23%	-3,84%	-2,12%	-1,11%
Meðaltal hreinnar raun- ávöxtunar sl. 10 ár	1,70%	2,17%	1,24%	0,65%	0,14%
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga:					
Skráð verðbr. með breytil. tekjum.....	27,30%	25,53%	25,15%	26,16%	27,60%
Skráð verðbr. með föstum tekjum.....	55,07%	55,42%	56,02%	58,83%	56,01%
Óskráð verðbr. með breytil. tekjum	10,46%	10,78%	9,94%	5,43%	5,08%
Óskráð verðbr. með föstum tekjum	3,32%	4,25%	3,09%	3,79%	2,56%
Veðlán	3,83%	3,97%	4,55%	4,33%	4,48%
Bundin innlán	0,00%	0,00%	1,20%	1,44%	4,25%
Aðrar fjárfestingar	0,02%	0,05%	0,05%	0,02%	0,01%
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	84,40%	84,59%	84,47%	82,73%	77,93%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	15,60%	15,41%	15,53%	17,27%	22,07%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	10.232	9.884	9.894	9.995	9.972
Fjöldi lífeyrisþega.....	5.494	5.120	4.795	4.632	4.488

Skýringar

Kennitölur (framhald)

	2013	2012	2011	2010	2009
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir	61,98%	61,93%	61,57%	62,03%	59,72%
Örorkulífeyrir	32,00%	31,50%	31,00%	30,29%	32,38%
Makalífeyrir	4,63%	5,15%	5,87%	6,13%	6,18%
Barnalífeyrir	1,39%	1,42%	1,56%	1,55%	1,72%
Lífeyrisbyrði	55,7%	55,6%	51,2%	51,7%	48,7%
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt:					
Hrein eign umfram					
heilðarskuldbindingar	-3,8%	-7,0%	-6,6%	-7,5%	-9,9%
Hrein eign umfram					
áfallnar skuldbindingar	-3,0%	-8,1%	-7,8%	-9,0%	-13,6%

Skilgreiningar:

Nafnávöxtun

Ávöxtun á meðaltali hreinnar eignar í upphafi og lok ársins

Raunávöxtun

Ávöxtun sjóðsins umfram verðlagsbreytingar samkvæmt vísitölu neysluverðs

Hrein raunávöxtun

Raunávöxtun þegar kostnaður við rekstur sjóðsins hefur verið deginn frá

Fjöldi virkra sjóðfélaga

Meðaltal fjölda sjóðfélaga sem greiddi iðgjöld á árinu

Fjöldi lífeyrisþega

Meðaltal fjölda lífeyrisþega sem fengu greiddan lífeyri á árinu.

Skýringar

Kennitölur (framhald)

27. Kennitölur séreignardeildar

	2013	2012	2011	2010	2009
Nafnávöxtun	9,72%	9,58%	7,22%	11,36%	12,97%
Raunávöxtun	5,85%	4,84%	1,89%	8,53%	4,00%
(án kostnaðar og annarra tekna)					
Hrein raunávöxtun	5,73%	4,72%	1,84%	8,47%	3,92%
Meðaltal hreinnar raun- ávöxtunar sl. 5 ár	5,06%	0,64%	-0,35%	0,87%	0,53%
Meðaltal hreinnar raun- ávöxtunar sl. 10 ár	2,90%	3,13%	2,24%	1,89%	0,80%
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga:					
Skráð verðbr. með breytil. tekjum.....	48,00%	48,07%	46,47%	42,48%	39,46%
Skráð verðbr. með föstum tekjum.....	52,00%	50,26%	49,22%	53,59%	55,98%
Óskráð verðbr. með breytil. tekjum	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Óskráð verðbr. með föstum tekjum	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Veðlán	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Önnur útlán	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Bundin innlán	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Aðrar fjárfestingar	0,00%	1,67%	4,31%	3,93%	1,27%
Hlutfallsleg skipting annarra fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	79,41%	79,48%	81,38%	80,78%	77,46%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	20,59%	20,52%	18,62%	19,22%	22,54%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	125	161	130	130	141
Fjöldi lífeyrisþega.....	12	10	9	16	22
Lífeyrisþyöi.....	87,5%	77,9%	105,0%	54,7%	68,6%

Skilgreiningar:

Nafnávöxtun

Reiknað er daglegt gengi á eignir séreignardeildar. Ávöxtun hennar tekur þvi mið af breytingu á gengi á árinu.

Raunávöxtun

Ávöxtun sjóðsins umfram verðlagsbreytingar samkvæmt visitölu neysluverðs

Hrein raunávöxtun

Raunávöxtun þegar kostnaður við rekstur sjóðsins hefur verið deginn frá

Fjöldi virkra sjóðfélaga

Meðaltal fjölda sjóðfélaga sem greiddi iðgjöld á árinu

Fjöldi lífeyrisþega

Meðaltal fjölda lífeyrisþega sem fengu greiddan lífeyri á árinu.

Deildarskipt yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2013

	Skýr.	Samtryggingar- deild	Séreignar- deild	Samtals
Iðgjöld	3			
Iðgjöld sjóðfélaga		1.451.893.346	4.640.901	1.456.534.247
Iðgjöld launagreiðenda		3.009.200.252	16.906.437	3.026.106.689
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(10.011.891)	4.169.765	(5.842.126)
Framlag ríkisins til jöfnunar örorkubyrði		278.550.694	0	278.550.694
		<u>4.729.632.401</u>	<u>25.717.103</u>	<u>4.755.349.504</u>
Lífeyrir				
Lífeyrir	4	2.480.711.375	22.495.125	2.503.206.500
Umsjónarnefnd eftirlauna		(3.439.942)	0	(3.439.942)
Annar beinn kostnaður vegna örorku		9.002.883	0	9.002.883
Framlag í VIRK starfsendurhæfingarsjóð		41.480.667	0	41.480.667
		<u>2.527.754.983</u>	<u>22.495.125</u>	<u>2.550.250.108</u>
Fjárfestingartekjur				
Tekjur af eignarhlutum		2.381.146.798	0	2.381.146.798
Tekjur af fasteign		0	0	0
Vaxtatekjur og gengismunur	5	5.360.392.900	25.695.997	5.386.088.897
Aðrar fjárfestingatekjur		(19.795.339)		(19.795.339)
Breytingar á niðurfærslu eigna	14	39.426.618	0	39.426.618
		<u>7.761.170.977</u>	<u>25.695.997</u>	<u>7.786.866.974</u>
Fjárfestingargjöld				
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		90.625.480	0	90.625.480
Önnur fjárfestingargjöld		7.610.569	808.248	8.418.817
		<u>98.236.049</u>	<u>808.248</u>	<u>99.044.297</u>
Rekstrarkostnaður				
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		118.717.870	301.668	119.019.538
		<u>118.717.870</u>	<u>301.668</u>	<u>119.019.538</u>
Aðrar tekjur	25	16.788.651	0	16.788.651
Hækkun á hreinni eign á árinu		9.762.883.127	27.808.059	9.790.691.186
Hrein eign frá fyrra ári		79.342.170.366	255.340.237	79.597.510.603
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris		<u>89.105.053.493</u>	<u>283.148.296</u>	<u>89.388.201.789</u>

Deildarskiptur efnahagsreikningur 31. desember 2013

Eignir	Skýr.	Samtryggingar- deild	Séreignar- deild	Samtals
Fjárfestingar				
Húseignir og lóðir	2,6,7	14.763.927	0	14.763.927
Hlutdeildarfélög	8	12.374.518	0	12.374.518
		<u>27.138.445</u>	<u>0</u>	<u>27.138.445</u>
Aðrar fjárfestingar:				
Verðbréf með breytilegum tekjum	2,9-11	33.429.495.579	134.132.944	33.563.628.523
Verðbréf með föstum tekjum	2,12	52.136.409.867	145.306.425	52.281.716.292
Veðlán	2,13	3.417.536.870	0	3.417.536.870
Aðrar fjárfestingar	2	14.872.758	0	14.872.758
		<u>88.998.315.074</u>	<u>279.439.369</u>	<u>89.277.754.443</u>
Fjárfestingar		<u>89.025.453.519</u>	<u>279.439.369</u>	<u>89.304.892.888</u>
Kröfur				
Kröfur á launagreiðendur	17	901.666.974	978.137	902.645.111
Aðrar kröfur		121.096.278	0	121.096.278
Kröfur		<u>1.022.763.252</u>	<u>978.137</u>	<u>1.023.741.389</u>
Aðrar eignir				
Rekstrarfjármunir og aðrar efnislegar eignir	2,6,7	22.104.047	0	22.104.047
Sjóður og veltuinnlán		559.513.026	2.730.790	562.243.816
Aðrar eignir		<u>581.617.073</u>	<u>2.730.790</u>	<u>584.347.863</u>
Eignir		<u>90.629.833.844</u>	<u>283.148.296</u>	<u>90.912.982.140</u>
Skuldir				
Viðskiptaskuldir				
Aðrar skuldir	19	1.524.780.351	0	1.524.780.351
		<u>1.524.780.351</u>	<u>0</u>	<u>1.524.780.351</u>
Skuldir		<u>1.524.780.351</u>	<u>0</u>	<u>1.524.780.351</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris alls		<u>89.105.053.493</u>	<u>283.148.296</u>	<u>89.388.201.789</u>
Ábyrgðir				
Afleiðusamningar	20			
Framtaksfjárfestingar	21			

Deildarskipt yfirlit um sjóðstreymi ársins 2013

	Samtryggingar- deild	Séreignar- deild	Samtals
Inngreiðslur			
Iðgjöld	4.372.582.131	28.632.788	4.401.214.919
Fjárfestingartekjur	2.715.339.742	0	2.715.339.742
Aðrar tekjur	297.393.485	0	297.393.485
Afborganir verðbréfa	2.825.341.818	0	2.825.341.818
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	6.470.136.213	0	6.470.136.213
Seld verðbréf með föstum tekjum	3.897.535.096	0	3.897.535.096
Lækkun á bundnum innistæðum	0	0	0
Seldar aðrar fjárfestingar	30.112.422	0	30.112.422
Inngreiðslur	20.608.440.907	28.632.788	20.637.073.695
Útgreiðslur			
Lífeyrir	2.526.026.014	24.038.008	2.550.064.022
Fjárfestingargjöld	99.044.297	0	99.044.297
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður án afskrifta	126.515.119	301.668	126.816.787
Útgreiðslur vegna gjaldmiðlasamninga	392.325.461	0	392.325.461
Aðrar útgreiðslur	0	0	0
Útgreiðslur	3.143.910.891	24.339.676	3.168.250.567
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu	17.464.530.016	4.293.112	17.468.823.128
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting			
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	8.082.144.935	3.700.000	8.085.844.935
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	9.626.250.478	0	9.626.250.478
Ný veðlán og útlán	29.400.000	0	29.400.000
Aðrar fjárfestingar	13.468.460	0	13.468.460
Ráðstöfun alls	17.751.263.873	3.700.000	17.754.963.873
Hækkun (lækkun) á sjóði og veltiinnlánnum	(286.733.857)	593.112	(286.140.745)
Sjóður og veltiinnlán í ársbyrjun	846.246.883	2.137.678	848.384.561
Sjóður og veltiinnlán í árslok	559.513.026	2.730.790	562.243.816

Independent Auditor's Report

To the Board of Directors and Members of Festu - Pension Fund

We have audited the accompanying financial statements of Festa - Pension Fund, which comprise the balance sheet as at 31 December 2013, the statement of changes in net assets and statement of cash flows for the year then ended, the endorsement and statement by the board of directors and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

Management's Responsibility for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with the Icelandic Annual Financial Statements Act and regulation on the Financial Statements of Pension Funds, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether the financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the financial statements give a true and fair view of the financial position of Festa - Pension Fund as at 31 December 2013, and of its financial performance and cash flows for the year then ended in accordance with the Icelandic Financial Statements Act and regulation on the Financial Statements of Pension Funds.

Reykjavík, 27. March 2014

Árni Snæbjörnsson

State Authorized Public Accountant

Ernst & Young ehf.

Borgartúni 30

105 Reykjavík

Report of the Board of Directors and Managing Director

Festa Pension Fund operates according to law nr. 129/1997 regarding mandatory pension coverage. The fund employs 11 staff members, filling 10 full time positions.

The financial statements of Festa Pension Fund are prepared in accordance with the Regulation on the Financial Statements of Pension Funds. The same accounting principles apply as for the previous year.

The fund operates both a mutual and a private pension scheme, in two separate divisions.

During the year 2013, a total of 1.933 employers paid contributions to the mutual scheme on behalf of 14.828 participants. Active participants, i.e. those contributing every month of the year, were 10.232. Contribution income amounted to ISK 4.451 million, representing a 10.0% increase on the previous year. Fund participants at year end were 81.209.

Benefit payments during the year amounted to ISK 2.481 million for the mutual scheme, representing a 10.2% increase on the previous year. Beneficiaries were 6.689, of which 3.984 received retirement benefits, 1.762 received disability benefits, and 943 received survivor's benefits (including surviving spouse and children).

A total of 38 employers paid contributions to the private scheme on behalf of 317 participants in 2013. Contributions income amounted to ISK 25.7 million, representing a 8.4% decrease year-on-year. Fund participants at year end are 4.519.

Benefit payments from the private scheme amounted to ISK 22.5 million in 2013 to 98 beneficiaries.

The Icelandic Central bank kept interest rates at 6% in 2013, after a 125 basis point hike in 2012. The inflation indexed bond index was up by 2% in nominal terms. Inflation was at 3,7%, which meant -1,6% real rate of return. The non indexed bond index was up by 6,6% in nominal terms. The domestic equity market was up by 18,9% for the year. In the wake of the market collapse in 2008, very few companies remain in the domestic stock index. Three new listings emerged during the the year, and there is hope for more in 2014, which would support a more vibrant domestic equity market.

Global equity finished the year up by 24,1%, as measured in USD. The Icelandic krona strengthened against the dollar by 10,4%, hence global equity was up by 12,4% in krona terms. The krona did fluctuate somewhat within the year despite currency controls, ending up by 9,6% as measured against a trade weighted index. The controls are not expected to be lifted in the near term, which is of great concern to the fund as it seriously limits investment opportunities.

The real rate of return for the mutual scheme was 5.5% when adjusted by the consumer-price index. The five year rolling average of real rate of return is 2,0%. The real rate of return for the private scheme was 5.7% when adjusted by the consumer-price index. The five year rolling average of real rate of return is 5.1%. The assets of the private scheme are mainly in government bonds and global equity, were all bonds are priced at market value at year end. Inflation for the year was 3.7%.

Net assets of the fund for pension payments amounted to ISK 89.388 million at year-end 2013, representing a 9.1% increase on the previous year.

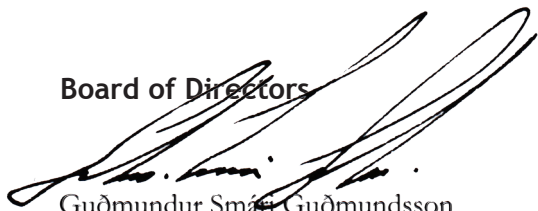
An actuarial assessment was undertaken on the Fund's assets and liabilities as of December 31, 2013. According to these computations the Funds pension obligations are ISK 2.762 million higher than assets, and total commitment, assuming an interest rate of 3.5% p.a., are ISK 6.539 million higher than assets. Commitments higher than assets at year-end are 3.8%.

Endorsement by the Board of Directors and Managing Director

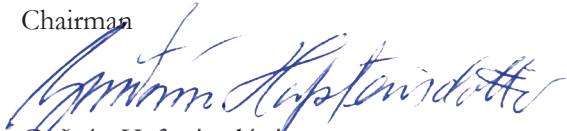
The Board of Directors of Festa Pension Fund and its Managing Director hereby confirm the Financial Statements by means of their signatures.

Reykjavík, March 27th 2014

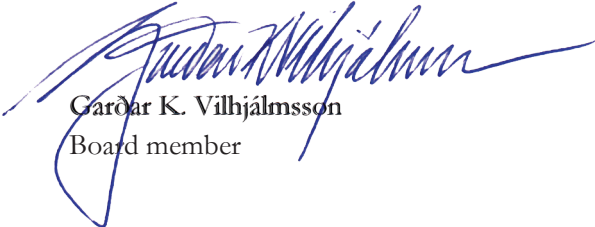
Board of Directors

Guðmundur Smári Guðmundsson
Chairman

Guðrún Hafsteinsdóttir
Board member

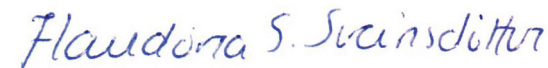
Garðar K. Vilhjálmsson
Board member

Ólafur S. Magnússon
Vice-Chairman

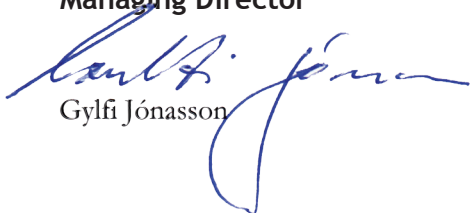

Björg Bjarnadóttir
Board member

Halldóra Sigr. Sveinsdóttir
Board member

Managing Director

Gylfi Jónasson

Statement of changes in net assets for pension payments 2013

	2013	2012
Premiums		
Members	1.456.534.247	1.331.681.019
Employers	3.026.106.689	2.774.018.052
Transfer of rights and repayments	(5.842.126)	(29.918.395)
Government contribution	278.550.694	258.123.201
	<u>4.755.349.504</u>	<u>4.333.903.877</u>
Pensions		
Pensions	2.503.206.500	2.273.285.137
Received from the Retirement Committee	(3.439.942)	(4.539.052)
Other direct expenses due to disability pension	9.002.883	9.309.080
Contribution to VIRK Rehabilitation Fund	41.480.667	5.303.601
	<u>2.550.250.108</u>	<u>2.283.358.766</u>
Investment income		
Dividends and revenue on shares	2.381.146.798	1.755.077.683
Revenues from building ownership	0	252.000
Interest income and exchange-rate difference	5.386.088.897	6.485.123.250
Other investment income	(19.795.339)	0
Provision for assets	39.426.618	(373.372.961)
	<u>7.786.866.974</u>	<u>7.867.079.972</u>
Investment expense		
Office and management expenses	90.625.480	86.048.143
Other investment expenses	8.418.817	13.389.557
	<u>99.044.297</u>	<u>99.437.700</u>
Operating expenses		
Office and management expenses	119.019.538	111.786.466
	<u>119.019.538</u>	<u>111.786.466</u>
Other income	<u>16.788.651</u>	<u>15.640.430</u>
Irregular expenses		
Public taxation	0	5.404.237
	<u>0</u>	<u>5.404.237</u>
Increase in net assets during the year	9.790.691.186	9.716.637.110
Net assets from previous year	79.597.510.603	69.880.873.493
Net assets for pension payments at the year-end	<u>89.388.201.789</u>	<u>79.597.510.603</u>

Balance sheet December 31, 2013

	31.12.2013	31.12.2012
Assets		
Investments		
Buildings	14.763.927	15.103.183
Associated companies	12.374.518	12.374.520
	<u>27.138.445</u>	<u>27.477.703</u>
Other Investments		
Variable-yield securities	33.563.628.523	28.912.044.834
Fixed rate securites	52.281.716.292	47.513.761.349
Mortgage loans	3.417.536.870	3.162.914.936
Other Investments	14.872.758	40.138.199
	<u>89.277.754.443</u>	<u>79.628.859.317</u>
Receivables		
Premiums receivable	902.645.111	846.456.267
Other receivable	121.096.278	56.356.687
	<u>1.023.741.389</u>	<u>902.812.954</u>
Other assets		
Operational assets	22.104.047	23.236.036
Cash and current deposits	562.243.816	848.384.561
	<u>584.347.863</u>	<u>871.620.597</u>
Assets	<u>90.912.982.140</u>	<u>81.430.770.571</u>
Liabilities		
Trade creditors		
Other liabilities	1.524.780.351	1.833.259.968
	<u>1.524.780.351</u>	<u>1.833.259.968</u>
Liabilities	<u>1.524.780.351</u>	<u>1.833.259.968</u>
Net assets for pension payments	<u>89.388.201.789</u>	<u>79.597.510.603</u>

Statement of cash flows 2013

	2013	2012
Inflows		
Premium payments	4.401.214.919	4.100.073.308
Financial income	2.715.339.742	2.488.609.036
Other income	297.393.485	276.614.765
Instalments on bonds	2.825.341.818	2.400.628.228
Variable rate securities sold	6.470.136.213	4.025.820.457
Fixed rate securities sold	3.897.535.096	2.487.013.883
Decrease in bank deposits	0	847.787.214
	<u>20.606.961.273</u>	<u>16.626.546.891</u>
Outflows		
Pension payments	2.550.064.022	2.283.687.260
Investment expenses	99.044.297	99.437.700
Office and management expenses excluding depreciation	126.816.787	97.777.371
Payments due to currency overlay programs	392.325.461	0
Other payments	0	56.883.031
	<u>3.168.250.567</u>	<u>2.537.785.362</u>
Disposable resources to purchase securities and other investments	<u>17.468.823.128</u>	<u>14.088.761.529</u>
Investments in securities and other investments		
Investments in variable-yield securities	8.085.844.935	4.734.393.781
Investment in fixed rate securities	9.626.250.478	8.594.762.586
New mortgage loans and loans	29.400.000	28.920.000
Increase to other investments	13.468.460	29.770.770
Total appropriation	<u>17.754.963.873</u>	<u>13.387.847.137</u>
Increase (decrease) in cash and current deposits	(286.140.745)	700.914.392
Cash and current deposits at the beginning of the year	<u>848.384.561</u>	<u>147.470.169</u>
Cash and current deposits at the end of the year	<u><u>562.243.816</u></u>	<u><u>848.384.561</u></u>

